A°. 1859. N°. 59.

DONDERDAG 10 MAART.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

BIJ deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der ingezetenen, dat de door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht executoir verklaarde kohieren van het patentregt voor de 1. en 2. afdeeling dezer gemeente, over het 3. kwartaal, dienst 1858/59, aan de heeren Ontvangers der Directe Belastingen, Eerste en Tweede Afdeeling, Kantoor houdende voor de eerste Afdeeling aan het *St. Pieterskerkhof*, en voor de tweede Afdeeling mede aan het *St. Pieterskerkhof*, zijn ter hand gesteld, aan wie ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 8. Maart 1859.

De Burgemeester voornoemd,

N. P. J. KIEN.

UTRECHT 10 Maart.

Onder Berlijn zal men heden de mededeeling vinden van de zitting van de Pruissiesche kamer, waarin door de ministers van finantiën en buitenl. zaken inlichtingen zijn gegeven, die men met belangstelling te gemoet zag; de uitvoer van paarden zal weldra uit geheel Duitschland zijn verboden; alleen van Luxemburg had men in deze nog geen berigt. Wat den politieken toestand aangaat heeft de Pruiss. minister verklaard, dat, naar de laatste berigten, de pogingen, in vereeniging met Engeland gedaan tot bemiddeling, de *hoop op den goeden uitslag er van hadden vermeerderd.* Verder heeft de minister nog eenige woorden gesproken, om te doen uitkomen, dat Pruissen zijne pligten, als Duitsche mogendheid niet vergat, en dat men algemeen de regering dank moest weten voor hare even krachtige als gematigde houding. De kamer heeft vooral aan het ter harte nemen van Duitsche belangen blijkbaar hare goedkeuring willen geven.

Toch is de indruk ook van deze zijde weder vredelievend te noemen. Waren er dan nog nadere vredelievende berigten noodig, na de verklaring van den *Moniteur* en de aftreding van prins *Napoleon*, om de gemoederen gerust te stellen, zou men mogen vragen? 't Antwoord ligt voor de hand. Men moest die teekenen als vredeboden kunnen begroeten, maar 't publiek hecht geen vertrouwen in *Napoleontiesche* verklaringen. Die eenmaal het vertrouwen schendt, herwint dat niet gemakkelijk. In Engeland zeggen de bladen, dat de *Moniteur* niet bevat wat waarheid is, maar wat de regering voor een oogenblik als waarheid wil doen aannemen; ten bewijze zegt de *Times*, dat thans het bestaan van een verdrag met Sardinië wordt erkend, dat voor kort onder bedekte vormen werd ontkend, en dat het geschil tusschen prins *Napoleon* en graaf *de Persigny* is genegeerd door het officiële Fransche blad, terwijl eene allerheftigste woordenwisseling ontegenzeggelijk tusschen beiden heeft plaats gehad. De prins is in waarheid de vertegenwoordiger der intieme politiek des keizers, en zijne opoffering kan, even als de taal van den *Moniteur*, slechts dienen, zoo zegt men, om een oogenblik blijk te geven van de welwillendheid van Frankrijk, en de schuld bij verdere moeijelijkheden des te zwaarder op Oostenrijk te doen drukken.

In Italië vreest men, dat de nieuwe houding van Frankrijk botsingen zal in 't leven roepen; in Duitschland vertrouwt men die niet; en in Frankrijk zegt men, houden de oorlogstoerustingen aan, al wil de keizer die nu ook vredestoerustingen noemen.

In Oostenrijk blijft men zich ook op 't uiterste voorbereiden; de maatregelen getuigen er steeds van de vrees voor 't ergste, en de *Wien. Ztg.*, het officieel blad, houdt vol, dat Oostenrijk de bijzondere verdragen met de Ital. staten moet handhaven. — Wat zou lord *Cowley* dan verkregen hebben?

Intusschen danst men er lustig te Parijs op toe; van de aftreding van graaf *Cavour* is niets naders; men spreekt nu ook weder bij geruchte van het aftreden van graaf *Buol.*

De stelling van het Britsche kabinet wordt zeer moeijelijk. Men beweert, dat de onafhankelijke liberalen zich aan lord *John Russell* zullen aansluiten, omdat deze laatste thans niet, als bij de Indiesche wet, het ministerie wil redden. Lord *Palmerston* zou bij zulk eene kombinatie *Derby* zelfs niet kunnen redden.

In Spanje wordt weder tegen de ministers aan 't hof gekuipt.

Per telegraaf berigt men ons uit Londen, dat lord *Cowley* overmorgen te Londen wordt gewacht. — De Napelsche ballingen vertoeven nog te Cork in Ierland. — De nederlaag der regering in de zaak der *reformbill* schijnt onvermijdelijk. In de zaak der kerkelijke belasting is het kabinet gister avond reeds met 254 tegen 171 stemmen geslagen. — Heden zal lord *John Russell* zijn amendement tegen de *reformbill* bepaald aankondigen.

Onze Tweede Kamer houdt zich met de aanneming bezig der artikelen van de tariefshervorming. De loop der stemmingen doet de aanneming der regeringsvoordragt, in haar geheel, zeker verwachten.

— Z. M. heeft de benoeming van *J. P. J. Beteux*, burgem. van 's Heer-Arendskerke, tot sekret. dier gem. met zijne goedkeuring bekrachtigd.

Z. M. heeft aan den heer *P. de Jong*, Adjutor Interpretis Legati Warneriani aan de hoogeschool te Leyden, verleend den titel van lektor voor de Perzische en Turksche taal; tot 2. Adj. Interpr. Leg. Warn. aan de hoogeschool te Leyden is benoemd de heer *M. J. de Goeije*, kand. in de letteren.

:— Verscheidene leden der kamer hebben amendementen op het ontwerp van wet, tot herziening van het handelstarief voorgedragen, als: de heer *de Brauw*, ten aanzien van den gebakken steen, huis- en dakpannen, en de granen; — de heer *Reinders* ten aanzien van hout- en ijzerwerk, alsmede van boter; — de heer *Mackay* ten aanzien der lompen; — de heer *Schimmelpenninck* ten aanzien van manufakturen; — de heer *van Foreest* ten aanzien van de olie.

*— Terwijl het antwoord, der regering, omtrent de zaak der spoorwegen weldra wordt te gemoet gezien, komt het *H.blad* nogmaals kortelijk terug op de rigting der lijnen, om de noodzakelijkheid te betoogen der aansluiting te Utrecht. Het blad zegt, dat zeer gemakkelijk evenveel en even talrijk onderteekende adressen voor de lijn van Utrecht zouden kunnen worden opgezonden, als door Rotterdam en Dordrecht zijn vergaard; het blad doet nogmaals de gronden uitkomen waarom de Noordelijke provinciën belang hebben bij de aansluiting te Utrecht, terwijl Amsterdam geheel zou worden achteruitgezet, indien die aansluiting werd opgeofferd aan de lijn *Bredius*, die slechts in 't belang is van twee koopsteden, die door waterwegen in verband met de spoorwegen reeds met 't zuiden en Oosten in gemeenschap staan. Het *H.blad* verwacht, dat het blijken zal, dat de Regering onpartijdig geoordeeld heeft, en zich niet door het petitionement heeft laten verleiden. Mogten hare nieuwe voorstellen het echter noodig maken, dan zal, zegt het *H.bl.*, het petitionnement voor de rigting over Utrecht of Maarsbergen krachtdadig worden hernieuwd en daardoor tevens, dat, hetwelk voor de lijn van Rotterdam naar den Moerdijk heeft plaats gehad, met nadruk worden beantwoord.

*— Uit Suriname schrijft men ons:

»Het heeft in 't moederland zeker groot opzien gebaard, dat het hier met de finantiën van twee hooggeplaatste ambtenaren zoo jammerlijk is afgeloopen. Waar zulke belangrijke geldelijke administratiën worden toevertrouwd is het bevreemdend, dat de Regering niet voldoende toezigt daarop schijnt te kunnen houden. Het kwaad beperkt zich echter niet tot deze kolonie; ook op Bonaire heeft men een onderzoek omtrent administratiën moeten instellen, en is dien ten gevolge een paar ambtenaren geschorst.— Ik voeg hierbij eene opmerking: is zulk een loop van zaken wel te verwonderen, als men nagaat, dat aan een militair beambte, drie jaar geleden, beschuldigd van misbruik van vertrouwen, en in wiens boek in ontvangst *f* 625,74 te weinig en bovendien in uitgaaf *f* 1351,77 te veel was gebragt, evenwel een eervol pensioen is verleend? — Zou dat geene aanmoediging schijnen, om maar losweg met toevertrouwde gelden om te springen?"

— Na 't geen ook door ons in den laatsten tijd over Suriname is gemeld, hebben de adressen van daar, waarin Z. M. verzocht wordt het ontslag van den goeverneur niet aan te nemen, en bij de Kamers wordt aangedrongen op het verwerpen der wetten omtrent de emancipatie, eenige bevreemding gewekt. Eene brochure geeft in deze licht, en doet de kuiperijen kennen, die in deze ten grondslag liggen. Het zouden de stuiptrekkingen zijn van de voorstanders van het behoud der slavernij, en een oorlogsgevaarte tegen den minister van koloniën, wien men, van onderscheiden zijden bestokende, hoopte te kunnen doen vallen.

— Te 's Hertogenbosch cirkuleert een adres aan de Tweede Kamer, verzoekende, dat de Kamer er op moge blijven aandringen dat de Zuiderspoorweg wordt aangelegd over Utrecht of Maarsbergen, en niet over Dordrecht.

:— Naar men verneemt, is met opzigt tot de nieuwe miliciens, die door ziekte verhinderd worden aan de oproeping te voldoen, bepaald: 1°. dat, wanneer zij door het inzenden van een behoorlijk certifikaat het bestaan dier ziekte geldig bewijzen, zij voorloopig voor diligent gehouden zullen worden, zonder dat het noodig is hen al dadelijk naar eene militaire ziekeninrigting te doen overbrengen; 2°. dat, voor zoo verre sommigen voortdurend als ziek van hunne korpsen afwezig blijven, zoodat grond bestaat, om te vermoeden, dat hunne ongesteldheid voorgewend is, of dat zij voor de militaire dienst geheel ongeschikt zijn, zij te rekenen van 1 Junij aanst. niet langer in hunne haardsteden gelaten, maar op dat tijdstip door de zorg van de plaatselijke besturen, naar het naastbij gelegen zieken-etablissement opgezonden zullen worden, ten einde aldaar hunne ongeschiktheid kunne worden gekonstateerd en zij *casu quo* op de gewone wijze finaal uit de dienst ontslagen worden; en 3°., dat alleen in het bijzonder geval, dat een milicien niet zonder nadeel voor zijne gezondheid zou kunnen worden vervoerd, het tijdstip van 1 Junij zal mogen worden overschreden.

— Men wil weten, dat, op last van den minister van Oorlog, de stallingen voor de kavallerie te 's Bosch zijn opgenomen, en reeds dienaangaande een uitvoerig verslag is gedaan. Hieruit wordt afgeleid, dat binnen kort aldaar kavallerie in garnizoen zal komen. Ook loopt aldaar het gerucht, dat, zoo de verwikkelingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk blijven aanhouden, de op 1. Mei a. s. bevolen garnizoens-veranderingen niet zullen plaats hebben.

Verder verneemt men, dat op 's Rijks werf te Willemsoord eene kannonneerboot wordt ingerigt, op de wijze van drijvende batterij, tot welk einde zij van zware ijzeren verschansingen wordt voorzien, waartoe platen van 7½ Ned. d. zullen worden gebruikt. Wanneer zoodanige boot gereed is, zal men daarop, aan de Horst bij Texel, met 60-ponders proeven nemen. *H. en Eff. bl.*

*— Gister zijn aan onze hoogeschool bevorderd tot doktoren: in de regten de heer *C. C. G. de Pesters*, van Utrecht, en in de chirurgie de heer *F. G. M. Hoogenstraaten*, medicinae doctor.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft gisteren, na eene beraadslaging met gesloten deuren, aangenomen een voorstel, strekkende dat de voorzitter, als burgemeester van Amsterdam, en vier leden van den Raad zich in kommissie zullen begeven naar Z. M. den koning en Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, om op de meest ernstige wijze aan te dringen op de verbetering van de waterwegen van en naar zee, in het belang van Amsterdam.

— Het bestuur der kiesvereeniging *Grondwet* te Amsterdam heeft zijn ontslag genomen; de bestuurders verklaarden tevens op te houden leden der vereeniging te zijn. Er is een nieuw bestuur gekozen; een groot aantal leden der vereeniging heeft mede zich terug getrokken.

De oorzaak dezer verwisseling ligt, naar men meent, in de onlangs in de vereeniging aangenomen kandidatuur van den heer *v. Heukelom*, thans lid der Kamer.

— De majoor *Tindal*, kommandant van het detachement van het regement vesting-artillerie te Groningen, is eergister van daar vertrokken naar Amersfoort, zijnde bij overgeplaatst bij het regement veld-artillerie, en is te Groningen vervangen door den heer *Morees*, die zijn kommando heeft overgenomen.

— Eergister voormiddag ten 11 ure is de buitengewone vergadering der prov. staten van Friesland door den kommissaris des konings geopend. Het nader verslag, met betrekkelijke voorstellen, omtrent de verbetering der vaart van Leeuwarden naar Harlingen tot in zee, is, wat betreft de punten van uitvoering van het werk, kommissoriaal gemaakt, en, ten aanzien der punten van finantieelen aard, naar de afdeelingen verzonden. Het voorstel betrekkelijk den aanleg eens kunstwegs door de gemeenten Ferwerderadeel, Dantumadeel en Tietjerksteradeel, is mede kommissoriaal gemaakt.

— Nog ontleenen wij aan 't verslag van den staat der Hooge-Middelbare en Lagere scholen over 1857—1858:

Het getal studenten bij de verschillende fakulteiten der hoogescholen, ingeschreven op 31 Dec. 1857, was: te Leijden 488, elders studerende 134; te Utrecht 453, elders studerende 40; te Groningen 195, elders studerende 17; alzoo 1327 studenten, zijnde 114 minder dan op 31 Dec. 1856. Er waren 63 Latijnsche scholen en gymnasiën met 252 onderwijzers en 1806 leerlingen.

Bij de korpsen van het leger waren 175 onderwijzers met 1486 onder-officieren en korporaals, 1463 soldaten en 638 miliciens tot leerlingen, gevende een totaal van 3587, waarvan 552 bij hunne toelating niet of hoogst gebrekkig lezen en schrijven konden. Het aantal leerlingen bij het instruktiebataillon bedroeg 737. De wetenschappelijke kursus bij de korpsen, bestemd voor militairen, die zich voor het officiers-examen voorbereiden, werd door 403 leerlingen bijgewoond. Van de 67 onder-officieren die examen aflegden hebben slechts 3 niet voldaan.

Aan de koninklijk militaire akademie bevonden zich 308 kweekelingen; 50 kadetten hebben het eindexamen met goed gevolg afgelegd, terwijl 75 nieuwe kadetten werden toegelaten. De koninklijke akademie te Delft telde 302 kweekelingen; 's rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht 93; de lessen van 's rijks veeartsenijschool werden bijgewoond door 14 kweekelingen; die van de landhuishoudkundige school te Groningen door 38 leerlingen. De inrigting voor onderwijs in koophandel en nijverheid te Amsterdam telde 45 leerlingen; de kweekschool voor de zeevaart aldaar 86 kweekelingen; de wis- en zeevaartkundige school te Harlingen 117 en te Groningen 74. Aan het instituut voor doofstommen te Groningen werden 143 kweekelingen onderwezen, te St. Michiels-Gestel 83 kweekelingen, en te Rotterdam 40. Het gesticht voor blinden te Amsterdam gaf onderwijs aan 65 kweekelingen. In 9 strafgevangenissen en in 13 burgerlijke en militaire huizen van verzekering werd onderwijs gegeven aan 17,869 gevangenen.

— De te Kampen uit den boezem der vrijmetselaars-loge opgerigte werkvereeniging mogt zich dezer dage verheugen in de ontvangst van *f* 100.— van prins *Frederik*, en van *f* 300.— van de loges in O. Indië.

— In eene vergadering van belanghebbenden te Rotterdam zijn de statuten vastgesteld eener naamlooze vennootschap tot het drijven van wisselhandel *»de Rotterdamsche bankassociatie."* Het kapitaal is bepaald op vijfmaal honderd duizend gulden, verdeeld in honderd aandeelen van *f* 5000. Tot direkteur is benoemd de heer ***Jan van der Hoop Az.***, en tot kommissarissen zijn gekozen de heeren ***A. van der Hoop Jz. M. M. de Monchy*** en ***F. Vink***.

— Zijn er sinds lang daartoe pogingen in 't werk gesteld, thans wordt medegedeeld, dat het overzetveer tusschen Gorkum en Sleeuwijk weldra stellig door eene stoomboot zal bediend worden. De kiel moet er reeds van gelegd zijn, en wel op de werf bij de heeren *Smit*, aan den Kinderdijk, die er de aannemers van zijn. Naar men verneemt, moet de boot met September e. k. gereed zijn, ten einde met primo Oktober in de vaart te komen.

— Tot ons leedwezen vernemen wij heden, dat de Duitsche tenorist *Reichardt*, die aanstaanden Maandag albier, naar men meende, in de *Barbier* zou optreden, in Amsterdam ongesteld is geworden, en daarom onmiddelijk naar Parijs is vertrokken. Men verwacht nu eerlang Mevr. *Lehman*, en we mogen hopen, dat deze uitmuntende zangeres ook hier de voorstellingen, door de Duitsche operisten nog te geven, zal opluisteren.

— Het prov. geregtshof van Overijssel heeft beschuldigde *P. W. B.*, gewezen gemeente-ontvanger te [illegible], schuldig verklaard aan 142 vervalschingen in konsent-billetten op den uitvoer van wijnen en gedistilleerd en even zoovele vervalschingen in het stok of strookregister, dat hij als ambtenaar was verpligt te houden, alsmede aan het des bewust bedriegelijk en dus ter kwader trouw, ten zijnen voordeele en ten nadeele der gemeentekas gebruik maken van de laatstgenoemden; en hem mitsdien veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf en tot twee honderd vier en tachtig geldboeten ieder van *f* 50.

— De regtbank te Stettin heeft den overal bekenden koopman *H. M.* aldaar, die verleden jaar zijne betalingen met een deficit van $1^1/_2$ millioen thaler staakte en die met zijne krediteuren voor 10 pCt. geakkordeerd heeft, ingevolge art. 261 Strafregt, vervolgd. Alle met groote slimheid afgelegde getuigenissen, alle moeite van den verdediger, en de menigte van mondelinge verklaringen van den aangeklaagde, hebben eene handelwijze, die, volgens de wet strafbaar is, niet kunnen verontschuldigen. De regtbank heeft op alle punten van de aanklagt het *schuldig* uitgesproken, en de tot hiertoe onbesproken naam van den beschuldigde mogt dan ook alleen bij de zwaarte der straf eenigzins in aanmerking komen. Het eerste punt, waarop hij schuldig verklaard werd, was, dat hij aanzienlijke sommen verloren had in den differentie- of windhandel. Wel bleek dit nergens uit de boeken van den failliet, maar voldoende bewijzen werden bijgebragt, dat het aanzienlijke verschil tusschen het aktief en passief alleen door windhandel ontstaan was. Ten tweede had hij de bij de wet voorgeschreven koopmansboeken niet gehouden. Die boeken, welke hij gehouden had, waren of onvolledig, of sedert jaren niet bijgeschreven, zoodat de stand zijner zaken daaruit niet voldoende kon blijken. Ten derde had hij geene jaarlijksche balans opgemaakt. Dit bestreed de beschuldigde door de verklaring, dat hij niet alleen jaarlijks, maar zelfs verscheiden malen eene balans had gemaakt om den stand van zijn vermogen te kennen, maar, na daarvan inzage te hebben genomen, had hij die altijd weer verscheurd. Drie zijner klerken verklaarden ook plegtig, dat zij hem dikwijls de noodige uittreksels hadden moeten geven, waaruit de balans moest opgemaakt worden, en een ander verklaarde zelfs, dat *M.* hem dikwijls met den stand van zijn vermogen had bekend gemaakt. Het bestaan eener eigenlijke balans kon echter niemand bewijzen.

De eisch was twee jaar gevangenisstraf, maar de regtbank verminderde die op een jaar, met onmiddelijke gevangenneming. Tegen dit vonnis wil de beschuldigde appelleren, tot groote verbazing van het publiek, dat deze straf reeds ongekend ligt noemt.

— Eergister avond ten ongeveer half zes ure is te Loon op Zand de bliksem geslagen in den toren van de R. K. kerk, waardoor de dienst, die op dat oogenblik werd verrigt, gestoord werd. Er ontstond ook oogenblikkelijk brand, die echter door spoedig aangebragte hulp, in zijn voortgang werd gestuit.

— Dr. *Nanninga* Zaturdag van Groningen met zijne dochter naar Veendam terugrijdende, na zijn zoon en ambtgenoot te Groningen te hebben bezocht, kwam de diligence tegen. De dochter greep uit vrees de teugels, het paard ging daardoor achteruit en stortte in het Winschoterdiep. Dadelijke hulp weerhield niet, dat men alleen het lijk van den 70jarigen arts terugvond, terwijl de dochter, levend gered, den volgenden dag echter ook bezweek. — Men ziet uit dit treurig ongeval weder al het gevaarlijke van het grijpen in teugels, die een ander voert.

— Dezer dage is te Beerta in het land van *R. Roelfsema* een keisteen opgedolven, die, volgens berekening, ongeveer de zwaarte hebben zal van 25,000 N. ℔. Opmerkelijk is het, dat deze steen bestaat uit zwart-grijs graniet, dat aan de oppervlakte eenige duimen bijna tot albast is verbleekt en bijzonder hard is, terwijl de groote steenen te Ekamp, ¼ uur van daar opgegraven, allen bestaan uit bruin graniet, waarvan de kristallen zich gemakkelijk scheiden. Tevens verdient opmerking, dat van deze steenen vroeger geen spoor werd ontdekt; tot zij langzamerhand meer in den weg van den ploeg kwamen en eindelijk het hoofd boven kregen.

— Van het temmen van een wild paard door den bekenden *Rarey* in eene stad in Duitschland, dat in de tent van den heer *Wolschläger* plaats greep, geeft de *Gr. Ct.* 't volgende verhaal:

»*Rarey* was uiterst eenvoudig gekleed. Hem werd een paard gezocht in den omtrek; een boer bragt het, de heer zat ook in den cirkus. Het paard was reeds het eene been gebonden, om ongelukken te voorkomen, had een muilband om, en gierde van woede toen het binnengebragt werd. *R.* nam het over uit de handen van de talrijke knechts en hield het aan eene lijn aan den bek. Het voer op zijne achterpooten als eene pijl in de hoogte. *R.* wierp het behendig den muilband af. Toen liet het de tanden zien en wilde hem bijten. Hij ontweek het, het dier vloog in de rondte en *R.* stond in het midden van den cirkus en fixeerde zooveel mogelijk den kop. Dit duurde 10 minuten — toen werd het een weinig bedaarder. *R.* naderde het — legde zeer voorzigtig een' strik om de hoef van het vrije been en maakte dezen (het paard was gegordeld) aan den gordel vast. Zoodra het paard eenige belemmering gevoelde sloeg en sprong het met zijne vorige wildheid, — weder 10 minuten strijd tusschen *R.* en het dier. Eindelijk stond het weer — de gesp wordt plotseling en met geweld nader aangesnoerd — het beest valt een oogenblik op de knieën, maar ook het volgend oogenblik staat het met volle kracht, met gebonden voorpooten op de achterpooten, valt weer, rijst weer op. raast en giert — blijft eindelijk zoo liggen. — *R.* stoot het over zij, maar het springt weer op — de strijd begint op nieuw.

»Eindelijk valt het hijgende neer. De buik kookte en het zweet stroomde het dier van het lijf. *R.* betast het — weer overeind — weer neergevallen. *R.* treedt op zijn kop, hals, buik, legt zich languit over het beest met zijn hoofd tegen den bek. Brr! in een oogwenk is het weer overeind en *R.* moet zich zoo snel mogelijk op handen en voeten redden buiten het bereik van het beest — eindelijk geeft het dier het op, legt zich neer en *R.* betast bek en pooten zonder dat het weerstand biedt.

»*R.* roept om een zadel. De heer, die onder het publiek zat, riep: dat paard is nooit gezadeld geweest! — Men bragt een zadel. *R.* laat het ruiken aan het dier, bestrijkt er den rug mee, slaat den buikriem er voorzigtig onder door, maakt de voorpooten los — het publiek, dat zeker uit 5000 toeschouwers bestond, is opgewonden — *R.* geeft het beest een slag met een touw, in een oogenblik staat het op de vier pooten, maar ook *R.* zit in dat oogenblik reeds in den zadel — nog een gebrul stort het dier uit, en toen was het zoo mak, dat *R.* er in den cirkus mee rondreed, ja zelfs na eenige voorbereidingen eene trom nam, en eene roffel sloeg zonder dat het overwonnen beest het waagde zich er aan te storen.

»En hier ving de zamenspreking der aanschouwers aan, en ieder vond het iets dood natuurlijks, gelijk *Columbus* met het ei — maar men erkende toch, dat die *R.* een kerel is van belang met niet weinig moed en volharding."

— Een Fransch provinciaal blad deelt het volgende onfeilbare middel tegen de hondsdolheid of watervrees mede. Men vrage in een apotheek een handvol *Datura stramonium* (doornappel), die men in een kan water tot op de helft laat inkoken. Dit afkooksel moet de lijder in eenmaal gebruiken; binnen een kort tijdsverloop wordt alsdan de patiënt nog door een hevigen, doch niet langdurigen aanval van woede aangetast, waarop een rijkelijk zweet uitbreekt, en reeds na 24 uren een geheel herstel volgt. De heer *Legrand*, zendeling te Anam en Tonkin, die dit middel aanbeveelt, heeft het zelf beproefd en in 60 gevallen eene volkomen genezing bereikt.

BROUWERSHAVEN 9 Maart aangekomen, **Alcor**, kapt. *v. Oppen* van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 9 *Maart*, 1.26 El; AP. 8.21. Gew. 0 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 9. Maart 6 voet 11 duim; 6 voet $10^1/_2$ duim Rijnlandsch.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van gister zijn aan de orde gesteld de artikelen van de voordragt tot herziening van het tarief.

Op de post van aardewerk heeft de heer ***van Wintershoven*** een amendement voorgedragen, houdende, dat van porcelein en versierd, geschilderd of bedrukt aardewerk, niet afzonderlijk belast, bij den invoer een regt van *f* 5 per 100 ponden zal worden gevorderd en het effen wit aardewerk met een regt van *f* 3 per 100 ponden zal worden belast.

De voorsteller heeft dit amendement in het belang der bestaande fabrieken toegelicht en heeft het willen doen voorkomen als een overgang tot een nieuw stelsel.

De heeren *de Bieberstein* en *de Lom de Berg* hebben het amendement ondersteund, en begrepen, dat de nijverheid in elk geval bescherming vereischt, zoo lang niet alle beletselen voor den vrijen arbeid zijn weggenomen.

De min. van Financiën heeft bedenkingen tegen het amendement ontwikkeld en daarbij ook doen uitkomen, dat de Regering de nijverheid niet gering acht, maar dezelve zooveel mogelijk ontheft van de lasten die daarop drukken. Wat de wijze van heffing betreft, heeft de min. verklaard niet overtuigd te zijn, dat het gewigt in stede van de waarde moet worden gesteld, te meer, daar de minst kostbare waar het zwaarste weegt.

Bij stemming is het amendement met 50 tegen 19 stemmen verworpen.

Twee amendementen van de heeren *v. Voorthuijzen* en *de Lom* om gebakken steen, in stede van vrijdom, bij den invoer met een regt van *f* 0,75 of *f* 1.— en *f* 0,75 te belasten, zijn almede afgewezen, nadat de heer *de Lom* en *de Brauw* verder strekkende amend. hadden ingetrokken en de minister van fin. had betoogd, dat het fabrikaat geene bescherming meer behoeft, wijl de uitvoer in 1857 tot $13^1/_2$ millioen stuks is geklommen, waarvan slechts 3 millioen naar Java, en dat de kamers van koophandel van Maastricht en Gouda op vermindering van 't inkomend regt in deze hebben aangedrongen. De amendementen zijn verworpen met 49 tegen 20 en 42 tegen 28 stemmen.

Een amendement van den heer *Hoffman*, om bij de *Asschen* zelkasch te voegen met 10 mudden invoer

vrij en uitvoer *f* 1.—, is aangenomen met 40 tegen 30 stemmen, terwijl een amend. van den heer *Reinders*, om den boter en de kaas vrijen in- en uitvoer te geven met 57 tegen 13 st. is aangenomen, niettegenstaande de vrees, die werd geopenbaard, dat men nu slechte boter in Friesland kon invoeren, om die in Friesche vaten naar Engeland te brengen.

Heden voortzetting der beraadslaging, en amend. van den heer *Thorbecke* op de *garens*.

PETERSBURG, 8 Maart.

De *Senaats-Courant* van heden bevat het traktaat van koophandel en scheepvaart tusschen Rusland en Groot-Brittannië gesloten, en den 10 Januarij door den keizer bekrachtigd.

MADRID, 7 Maart.

De Spaansche konsul te Tanger heeft aan de autoriteiten aldaar den eisch overgebragt om de Spaansche krijgsgevangenen binnen acht dagen uit te leveren en, ingeval van weigering, met het blokkeren der havens gedreigd. Drie Fransche oorlogsstoombooten zijn te Tanger gearriveerd.

TURIJN, 7 Maart.

De *Opinione* zegt nagenoeg het volgende over de nota van den *Moniteur*: Die nota toont hoe de stand van zaken opheldert. Zij maakt bekend dat tusschen Frankrijk en Sardinië innige overeenstemming heerscht; zij maakt voor het eerst Europa bekend, dat Frankrijk al zijn artillerie-materieel vernieuwd en zijne vloot gereorganiseerd heeft. Voor de eerste maal wordt verklaard, dat Frankrijk vier vloten en de noodige transportschepen heeft toegerust om voor alle eventualiteiten gereed te zijn. (De *Opinione* schijnt de depêche door een Sardiniesch vergrootglas bekeken te hebben). In die nota wordt gezegd dat *Napoleon* niet ten oorlog uittart. Maar wie weet niet, dat zijne staatkunde juist eene tegenovergestelde strekking heeft. Getrouw aan zijne leus heeft hij dan ook opregtelijk er in toegestemd, dat onderhandelingen met Oostenrijk wierden geopend.

Geeft Oostenrijk niet toe, dan zal de keizer in het oog van Europa de wreker van het volkenregt en de beschermer des Europeeschen vredes zijn.

WEENEN, 7 Maart.

Het 5., 12, 14, 32, 33, 39, 46 en 61 linie infanterie regement, benevens het 5. artillerie regement en de kustartillerie worden op voet van oorlog gebragt.

Hoezeer de pogingen der bemiddelende mogendheden nog voortduren, twijfelt men toch aan een gunstigen uitslag, daar men vreest, dat Frankrijk de voorwaarden niet zal aannemen, waarop Oostenrijk in de herziening der verdragen wil toestemmen. De hoofdvoorwaarde is: geene verandering der verdragen die regt geven tot bezetting van Piacenza, Ferrara en Comachio. De overige verdragen vervangen te zien door een protektoraat der vijf groote mogendheden, daar heeft Oostenrijk niet tegen, maar het stelt als voorwaarde, dat als in een der onder dit protektoraat staande staten eene omwenteling uitbreekt en eene interventie wordt noodig geacht, die dan aan Oostenrijk worde opgedragen.

WEENEN, 8 Maart.

Lord *Cowley* heeft heden een afscheids-gehoor bij den keizer gehad. Zijn vertrek is op morgen bepaald. De lord neemt voorstellen van Oostenrijk mede, die men hoopt, dat aanneembaar zullen geacht worden.

De beurs is op deze geruststellende tijding zeer geanimeerd.

De *Wien. Ztg.* bevat een artikel, waarin op gemotiveerde gronden de handhaving der bijzondere verdragen, tusschen Oostenrijk en de Italiaansche Staten gesloten, als regtvaardig wordt betoogd.

Dat dagblad zegt onder anderen: „De bijzondere verdragen, die Oostenrijk met Toskanen, met Parma en met Modena gesloten heeft, zijn gegrond op de regten van Soevereiniteit der wederzijdsche Staten, en op het regt van erfopvolging van Oostenrijk, aan wien zij de vreedzame bezitting van die Italiaansche provinciën verzekeren. Wat het additionneel artikel van het verdrag met Napels betreft, aangaande de overeenstemming der staatkunde van beide landen, dit is slechts eene bevestiging van eene sedert lang bestaande overeenkomst; de kontrakterende partijen kunnen daarvan naar verkiezen afzien. Daarenboven verdedigt Oostenrijk over het algemeen door deze verdragen niet alleen zijn eigen rijk, maar ook de grondslagen van de onafhankelijkheid en van de vrijheid der Europeesche statenfamillie."

De *Ost. D. Post* bevat een artikel over de nota van den *Moniteur*. Zij neemt met vreugde aan, wat daarin verzekerd wordt, zonder den goeden indruk er door te weeg gebragt, te willen verzwakken door eene te diep indringen in de kritiek. Evenwel geeft het blad toch zijne verwondering te kennen, dat, daar de meening en beweringen waartegen de *Moniteur* zijne stem verheft, niet die waren van een enkel blad of een gedeelte der pers, maar door geheel Europa gedeeld werden, dat *Napoleon*, zegt het, niet vroeger belet heeft, dat die meening zoozeer veld won, niet vroeger van zijne vredesgezindheid heeft doen blijken in plaats van die meening voedsel te verschaffen of althans niet te beletten dat anderen dit deden.

Volgens de jongste statistische opgaven bedraagt de bevolking van Griekenland 1,067,216 zielen, waaronder 64,061 kinderen en jongelieden die onderwijs genieten. De universiteit met 44 professoren en 1 lektor, wordt bezocht door 495 studenten. Op de gymnasiën, zeven in getal, met 50 leeraren, zijn 1124 leerlingen. Op de Grieksche scholen, 79 in getal, met 159 leermeesters, 5312. Op de godsdienstscholen, 4 in getal, met 4 meesters, 104. Op de middelbare bijzondere scholen 32 in getal, 718 jongens en 900 meisjes. Op de lagere normaalschool 145. Op de lagere gemeentescholen 498 in getal, met 454 onderwijzers en 79 onderwijzeressen 42,353 leerlingen. Op de bijzondere lagere scholen, 32 in getal, met 42 onderwijzers en onderwijzeressen, 2,880. De elementaire scholen worden bezocht door tienduizend leerlingen.

BERLIJN, 8 Maart.

De hoop door het artikel van den *Moniteur* ingeboezemd is ten zeerste versterkt door de tijding, dat prins *Napoleon* zijn ontslag genomen heeft.

BERLIJN, 9 Maart.

In de op heden gehouden zitting van het Huis der afgevaardigden heeft de prins *von Hohenzollern* eene redevoering gehouden betreffende den politieken toestand. Na hem werd het woord gevoerd door den minister van financiën, die o. a. zeide, dat eerst sedert den aanvang dezer maand groote aankoopen van paarden waren gedaan, die waarschijnlijk voor den uitvoer bestemd waren. De regering had bij alle staten van het Tolverbond het voorstel gedaan tot een algemeen verbod tegen den uitvoer van paarden; alle regeringen hadden toegestemd; alleen het antwoord uit Luxemburg werd nog verwacht. Morgen zou het verbod aan alle grenzen in werking treden.

Hierna hield de minister van buitenlandsche zaken eene redevoering, op het volgende neêrkomende: Te midden der agitatie, elders heerschende, heeft de Pruissische volksvertegenwoordiging eene houding bewaard, die den dank der regering en des lands verdient. Die houding is een sprekend bewijs van politieke takt, een kostbaar pand van vertrouwen in de regering. Nu echter was het oogenblik daar, om in algemeene trekken de houding der regering bloot te leggen. De regering heeft geen oogenblik geaarzeld, de verdragen den hun toekomenden eerbied te schenken. Met alle middelen naar dit doel strevende, verkeert zij in den gunstigen toestand, dat zij vrijmoediglijk naar beide zijden kan optreden, en heeft het bevriende Engeland zijne pogingen met de hare vereenigd. *De tot dusverre flaauwe hoop op een goeden uitslag dier pogingen is in de laatste dagen toegenomen.* De regering heeft bij hare pogingen echter geen oogenblik uit het oog verloren dat hare staatkunde eene nationale zijn moet. Een nationaal belang, de onafhankelijkheid en de eer van het gemeenschappelijk vaderland, vindt in Pruissen een warm voorstander. Voor deze zaken van het hoogste belang moet zij al hare kracht aanwenden. Met deze beginselen bedacht zijnde op de vereffening der bestaande geschillen, weet de regering dat zij geheel in overeenstemming is met het land en zijne vertegenwoordiging, en in dit bewustzijn ziet zij de toekomst rustig te gemoet. Wat ook moge gebeuren, het oude Pruissen zal men vinden den weg vervolgend, welke het door de goddelijke Voorzienigheid met zigtbare hand is aangewezen.

Deze rede des ministers werd door de vergadering zeer toegejuicht. De president, graaf *Schwerin*, gaf de adhesie van het Huis te kennen, mede met klem op het nationaal Duitsch standpunt wijzende. De geheele vergadering stond op om die adhesie te bekrachtigen.

LONDEN, 8 Maart.

Het Huis der Gemeenten heeft de tweede lezing van de bill op de Indiesche geldleening aangenomen.

De heer *Spooner* heeft in die zitting te kennen gegeven, dat hij binnen kort wederom een voorstel zal doen tot intrekking van de dotatie aan het seminarie van Maynooth. Elk jaar wordt dat voorstel door het Huis verworpen.

Men zegt hier, in het algemeen, dat de zending van lord *Cowley* naar Weenen goed geslaagd is.

Uit Dublin schrijft men, dat *Poërio* met zijne 69 mede-ballingen te Cork gezond is aangekomen. Onder hen bevinden zich verscheidene Napelsche priesters en een bisschop.

In de wijk Marylebone hebben drie menschen bij een brand het leven verloren, terwijl verscheidenen gevaarlijk gewond werden. De brand nam zoo schielijk toe, dat de bewoners ter naauwernood tijd hadden om op te staan. Eene brandladder was onmiddelijk op de plaats; doch nadat een man en vrouw, benevens hunne twee kinderen gered waren, sloegen de vlammen uit de tweede verdieping en staken den reddingstoestel in brand.

De tijdingen uit Bombay tot 9 Febr. melden dat de brigade-generaal *Hornfond* op verzoek van *Jung Bahadoor* met troepen naar Nepaul is gezonden, om hem te helpen de zich daar bevindende rebellen ten onder te brengen. — Sir *Hugh Rose* bevindt zich met hetzelfde doel met tien brigaden in Behar. — Het kontingent van Urwar, dat gezegd werd ons niet gunstig gezind te zijn, heeft zich niettemin niet aan de rebellen willen aansluiten.

In Madras zijn wanordelijkheden gepleegd ten gevolge van een twist tusschen twee sekten, waarvan de eene, de domste doch magtigste, de vrouwen der andere wilde noodzaken, krachtens eene valsche uitlegging der proklamatie van de koningin, ouder gewoonte zich boven het middel des ligchaams niet met kleederen te dekken.

LONDEN, 9 Maart.

Gister heeft de heer *Fitzgerald*, in antwoord op eene interpellatie van den heer *Bowyer*, — die gevraagd heeft of Sardinië maatregelen had genomen tot het in dienst nemen van Oostenrijksche deserteurs en uitgewekenen, — medegedeeld, dat aan de Britsche regering hiervan niets officiëel bekend is, doch, dat deze aan de Sardiniesche regering den ernstigen raad heeft gegeven geene maatregelen in het werk te stellen, die Oostenrijk kunnen beleedigen of den vrede verstoren.

In de zitting van het Hoogerhuis is de regering hevig aangevallen wegens hare handelwijze jegens Portugal in de zaak der Charles Georges. Lord *Wodehouse* heeft ten slotte eene door hem aangekondigde aan de regering vijandige motie in deze zaak ingetrokken.

Het Lagerhuis heeft zijne diskussie over deze aangelegenheid verdaagd.

— 9 *Maart.* Gec. 96; Peru $4^1/_2$ pCt. 92; 3 pCt. $74^1/_4$; Venez. 5 pCt. $43^1/_2$; Port. 3 pCt. $45^5/_8$; Sp. 3 pCt. $44^5/_8$; $1^1/_2$ pCt. $30^3/_8$; Rusl. $4^1/_2$ pCt. $100^3/_4$; 5 pCt. 110; Holl. $2^1/_2$ pCt. $64^1/_2$; 4 pCt. $101^1/_4$; Sard. 79.

PARIJS, 8 Maart.

Prins *Napoléon* heeft zijn driemalen aangevraagd ontslag als minister bekomen. Prins *Jérôme*, zegt men, heeft zijn ontslag verlangd als lid van den ministerraad. De aanleiding schijnt niet ver te zoeken, en reeds is het als vreest men, den schijn op zich te laden van te veel teruggetreden te zijn, daar in de bladen, die. de *Moniteur* moge dit loochenen of niet, toch eenigzins door de regering worden geïnspireerd, reeds de strekking zigtbaar wordt, dien schijn te weren, getuige het per telegraaf medegedeeld artikel van den *Constit.*, waarin die strekking meer bedekt lag, en de *Patrie* waarin zij reeds duidelijker uitkomt. Dit blad zegt o. a., dat de organen der oude partijen (*Journ. d. Déb.* en *Gaz. de France*) de nota zoozeer toejuichen, niet omdat zij hoop op vrede gaf, die de regering steeds gegeven had, maar omdat zij er eene loochening in wilden gezien hebben van de *gevolgde* staatkunde. Voor de eerste verrassing maakt nu bij het publiek bedaard nadenken plaats en, zegt de *Patrie*, dadelijk ziet men, dat Frankrijk nog wil, wat het wilde den eersten dag dat moeijelijkheden rezen. 's Keizers politiek is oorlogzuchtig noch vredelievend *à tout prix*; zij stelt de waardigheid en de eer boven alles; en daar zij evenmin tot oorlog drijft als dwaselijk van den vrede haar eenigen afgod maakt, behoeft zij nooit terug te treden om zich hare roekelooze stappen te doen vergeven, noch te snel voorwaarts te gaan om vergiffenis voor hare weifelingen te erlangen. De *Patrie* haalt verder het artikel van den *Const.* als verder bewijs voor hare redenering aan.

De heer *Rouher*, minister van landbouw, koophandel en publieke werken, zal *ad interim* met de funktiën van minister van Algerië en Koloniën belast zijn.

Omtrent de krijgstoerustingen blijven verschillende geruchten in omloop. Volgens den een zullen zij worden voortgezet; volgens anderen is bevel gezonden de troepenbewegingen in het zuiden te staken.

Naar men uit Turijn verneemt, heeft men daar in het eerst geen geloof willen slaan aan de echtheid van het artikel van den *Moniteur*. De verwachting was daar hoog gespannen, en gewis ook in andere deelen van Italië, getuige o. a., althans zoo het feit waar is, dat men in Parma een geheel bataillon heeft moeten opheffen, omdat het met wapenen en bagaadje naar Sardinië wilde deserteren; ook zou een jong officier zijn ontslag uit Parmesaansche dienst genomen hebben, om, zeide hij, in Sardinië's leger als soldaat voor Italië te strijden.

Het bal ter Tuileriën was gister avond bijzonder luisterrijk. Men heeft opgemerkt, dat prins *Napoleon* zich een uur lang met den heer *de Persigny* onderhouden heeft.

De Sardiniesche geldleening vindt hier oneindig meer sympathie dan de Oostenrijksche. De heeren *Fano* en *Ballanti*, bankiers te Parijs, ontvangen dagelijks aanzoek voor inschrijving van kapitalisten, en zelfs van vele partikulieren.

PARIJS, 9 Maart.

Aan de Beurs wordt beweerd, dat de zending van lord *Cowley* ten volle gelukt is.

ADVERTENTIEN.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt, residerende te Utrecht, zal op Vrijdag, den 8. April 1859, hare gewone Vergadering houden, en verzoekt al diegenen, welke tot het afleggen van examen, of om eenige andere aangelegenheid, zich tot haar verlangen te wenden, de stukken en bescheiden, daartoe betrekkelijk, vooraf in te zenden bij haren President, den Hoogleeraar B. F. SUERMAN, te Utrecht.

Utrecht, 9 Maart 1859. Namens de Commissie voornoemd, G. J. LONCQ, Secretaris.

*** Heden ontsliep op ruim 40jarigen ouderdom, na een bitter en langdurig lijden, met blijmoedig vertrouwen op haren Heer, HENDRIKA VAN DIJK, innig geliefde en diep betreurde Echtgenoote van

Warnsveld 6 Maart 1859. R. W. BOER.

*** De Letterkundige Faculteit der Utrechtsche Hoogeschool heeft op de twee voorgestelde prijsvragen vier antwoorden ontvangen, waarvan geen de bekrooning met goud, doch twee eene eervolle getuigenis waardig zijn gekeurd. De Schrijvers dezer twee verhandelingen, de eene met eene spreuk van Epicharmus, de andere met de woorden van Paulus, Gal. IV, 1. geteekend, worden dus verzocht, onder opgave van het begin en einde hunner verhandelingen, aan de Faculteit verlof tot het openen hunner naambriefjes te verleenen.

Utrecht, 9 Maart 1859. H. C. MILLIES, Secretaris der Letterk. Faculteit.

GENOOTSCHAP VOOR LANDBOUW EN KRUIDKUNDE.

Afdeeling Utrecht.

*** TENTOONSTELLING van **Bloemen en Planten** in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht, op 18, 19 en 20 Maart 1859. Bewijzen van toegang 40 cent de persoon. Vrijdag 18 Maart vrije toegang voor de Leden van het Genootschap persoonlijk, Dames en gezelschap van Leden 25 cent de persoon. Zaturdag 19 en Zondag 20 Maart vrije toegang voor de Leden met ééne Dame.

Opgave der inzending vóór of op Dingsdag 15 Maart vrachtvrij aan den Secretaris.

Inzending Woensdag 16 Maart van 's morgens negen tot 's avonds zeven uur.

De leden die aan den maaltijd tegen betaling van drie gulden het couvert, op Donderdag 17 Maart te 1/2 5 uur, ten huize van den Heer RIKKERS, wenschen deel te nemen, worden verzocht vóór 15 Maart daarvan opgave te doen aan den Secretaris.

Het Bestuur,
H. M. RAM, voorzitter.
A. L. E. RAM, secretaris.

AANBESTEDING.

*** Op Zaturdag den 2. April 1859, des namiddags ten 2 ure zal, door *Regenten van 't Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te Utrecht*, worden aanbesteed:

Het doen van eenige belangrijke Verbouwingen in en aan genoemd Gesticht.

Het bestek en teekeningen zullen van af den 16. dezer, in het gesticht ter inzage liggen;

De noodige aanwijzing in loco zal geschieden den 30. dezer, des voormiddags ten 10 ure, door den Architect S. A. VAN LUNTEREN, bij wien van 16 dezer de gedrukte bestekken tegen *f* 1,— verkrijgbaar gesteld, en tevens nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Utrecht, 9 Maart 1859.

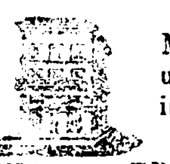

*** Men zal op Zaturdag den 19. Maart 1859, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht, achter Sint Pieter, in het openbaar verkoopen:

N°. 1. Een dubbeld HEERENHUIS met ERF, GROND en TUIN, te Utrecht, aan de Noordzijde van den Oudmunstertrans, Wijk F, n°. 267.

Bevattende tien zoo Boven- als Benedenkamers, Dienstbodenkamertje, Keuken met Wel- en Regenwaterpomp, Kelder, Zolder en Tuin.

Te aanvaarden den 1. Junij 1859 of vroeger.

N°. 2. Een HUIS met ERF, GROND en PLAATSJE, te Utrecht, aan de Westzijde van de Lange Nieuwstraat, Wijk A, n°. 504.

Bestaande in een Voorhuis met Kantoortje, vier zoo Boven- als Benedenkamers, Kelder en Zolder.

N°. 3. Eene HUIZINGE te Utrecht, aan de Zuidzijde van de Geertesteeg, Wijk B, n°. 497.

N°. 4. Eene KAMER of WONING en ERF te Utrecht, in de Geertesteeg, in eenen Gang achter het voorgaand perceel, Wijk B, n°. 498.

De perceelen no. 3 en 4 eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen.

No. 5. Eene HUIZINGE met ERF en GROND te Utrecht, aan de Noordzijde van de Lange Laauwerstraat, wijk H. no. 107.

Bestaande in een Voorhuis met Kantoortje, drie zoo Boven- als Benedenkamers en Zolder, benevens eene ruime Bergplaats, in eene steeg uitkomende.

No. 6. Een HUIS en ERF te Utrecht, aan de Westzijde van de Predikheerenstraat, wijk II. no. 416.

Breeder bij billetten, en nader onderrigt ten kantore van den Notaris BORRET, te Utrecht.

*** Op Dingsdag den 29. Maart 1859 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal men aan de huizinge van den Heer REUSER, staande binnen Utrecht, achter St. Pieter, wijk F n°. 345, ten overstaan van den Notaris BORRET, in het openbaar om kontant geld verkoopen: De zich in voornoemd Magazijn van Galanteriën bevindende voorwerpen, als: vergulde, bronzen en andere **Pendules**, Hangklokken, Kamerkroonen, Girandoles, Vazen, Groepen, **gewaarborgd** en buitenlandsch **Zilverwerk**, **Fransch Porcelein**, **fijn Kristalwerk**, Pleated, Britania metaal, Schildpadden en andere voorwerpen, een aantal Brillen, Lorgnetten, enz.

Eindelijk eene keurige verzameling **Schilderijen** door oude en moderne Meesters, de geheele Winkelbetimmering, als Kasten met Schuiframen en losse Spiegels, Toonbanken, Legkasten en wat verder zal worden aangeboden. — Breeder bij aanplakbilletten omschreven en te bezigtigen Zaturdag 26 en Maandag 28 Maart van 10—4 ure.

STALHOUDERIJ.

Door sterfgeval te koop:

*** Een HUIS en ERF met Bergplaats voor Rijtuigen, Stalling voor paarden, en afzonderlijk staande Schuur, staande en gelegen te Wijk bij Duurstede, waarin sedert jaren en thans nog met het beste succes de Stalhouderij en de Diligence onderneming van Wijk bij Duurstede op Utrecht, vice versa, wordt uitgeoefend, met al de RIJTUIGEN, PAARDEN en verderen completen Inventaris.

Dadelijk te aanvaarden.

De kooper kan een gedeelte van den koopprijs gevestigd laten.

Informatiën ten kantore van den Notaris VAN MARIëNHOFF, te Wijk b/D. Brieven franco.

COCOS-ZEEP.

*** **DEZE ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank, en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS**, heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten, door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

HET PERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener bloem, uit het Ararat-Gebergte, doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

BRABANDER'S CHOCOLADE-KOEKJES,

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking, en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Fahrmeister* hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 cent het Doosje.

PORTMAN'SCHE **POLITOER** of **WRIJFWAS** met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 Cent.

BRABäNDERS **STIJFSELGLANS** doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans Een Zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlakken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct, groote Flesch *f* 1.

Amsterdam Verkoophuis. Bodegraven, *B. E. C. Schlatman.*)
Utrecht *J. Uhlenbroek* Choorst. Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*
„ *J. Uhlenbroek* Bakkerb. Kuilenburg, *J. V. Hondius.*
„ *L. J. R. Bosch* Lijnm. Vianen, *B. Swaving.*
„ *P. J. Hainck*, „ WijkbijDuurst, Wed. *C. Zorn.*
Amersfoort, Gebr. *Bruning.* IJsselstein, *J. J. Groenhoff.*
„ *G. T. C. v. d. Roemer.* Zeist, *C. G. Adlung.*
„ *A. H. v. Ruiven.* en in de bekende dépots in
Baarn, *E. v. Dapperen.* de andere steden.
„ Gez. *Petersen Nobbe.*

*** Men verlangt **in Huur** een klein zindelijk HUISJE met een TUIN, op een landelijk Dorp, niet ver van de stad Utrecht verwijderd. Opgaaf van situatie en prijs met franco brieven onder Lett. N. bij den Boekhandelaar J. J. H. KEMMER alhier.

Maart.		
	GEHUWD.	
8	C. A. M. v. Dalloijaux en W. G. F. Op de Macks.	Amsterdam.
4	F. Z. Reneman en M. J. v. Iddekinge.	Groningen.
6	J. Schoon en G. E. Wahler.	Alkmaar.
	BEVALLEN.	
7	J. C. M. Arnold geb. Affourtit, d.	Amsterdam.
7	M. Andre de la Porte geb. Bouffaer, d.	Arnhem.
4	G. v. d. Berg geb. v. d. Heuvel, zoon.	Rotterdam.
6	M. Bennik geb. Berlin, zoon.	's Hage.
8	M. C. T. A. Grijsseels geb. v. Niekerke, d.	's Hage.
8	M. A. A. Hammann geb. Hageman, z.	Amsterdam.
7	W. Hilmeijer geb. de Groot, dochter.	's Bosch.
7	A. Kernkamp geb Tuijn, dochter.	Edam.
4	J. M. C. Mees geb. v. Stolk, dochter.	Rotterdam.
5	M. v. d. Meulen geb. Moorrees, d.	Arnemuiden.
6	H. J. J. Maurice geb. Beekum, zoon.	Maassluis.
4	E. Malefeijt geb. Malefeijt, zoon.	Rotterdam.
6	A. A. Nieuwenhuijs geb. Peters, dochter.	Goor.
5	C. M. v. Oostveen Koentze geb. Hollinghausen, zoon.	Rotterdam.
6	J. Plet geb. IJpes, zoon.	Leeuwarden.
4	J. v. Rossum, zoon.	Rotterdam.
8	M. E. Stuve geb. Siemons, dochter.	Amsterdam.
6	H. C. Stokhuizen geb. v. Putten, zoon.	Leijden.
5	M. P. E. Sauerbier geb. Herrebrugh, z.	Rotterdam.
26	S. Tulp geb. Schaaf, 3 dochters.	Rotterdam.
5	J. Tuinsing geb. Thomson, zoon.	Rotterdam.
7	A. Vriessendorp geb. de Reus, zoon.	Dordrecht.
7	A. v. Vliet geb. Schots, zoon.	Groningen.
7	C. F. v. d. Vijver geb. v. d. Vijver, z.	Krommenie.
5	J. C. Witkop geb. Fockema, zoon.	Zutphen.
7	W. J. v. d. Water geb. v. Soelen, d.	Gorinchem.
6	J. C. v. Zaanen geb. Molkenboer, d.	Rotterdam.
7	J. P. W. Zandwijck geb. v. Ingen,	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
6	D. v. den Abeelen.	Rotterdam.
1	K. C. Alkema geb. Visscher, 31 j.	Franeker.
5	M. J. ten Cate geb. Vrucht, 67 j.	Amsterdam.
3	N. J. Damen geb. Terwerda, 68 j.	Harlingen.
1	G. Houwink.	Sneek.
5	J. W. Hammecher, 80 j.	Rotterdam.
6	S. F. 't Joostink geb. de la Haijze	Amsterdam.
4	H. P. Joritsma, zoon.	Sneek.
4	A. W. Kievijt, dochter 16 j.	Delfshaven.
4	L. E. Nepveu tot Ameijde geb. v. Heerdt tot Eversberg, 34 j.	Groningen.
4	M. C. T. Roelink, dochter.	Winterswijk.
6	H. R. S. Repelius, 90 j.	Amsterdam.
5	F. A. J. Schoonhoefd, zoon 33 j.	Amsterdam.
4	H. C. G. J. Tauch, dochter.	Amsterdam.
6	A. Terwisga geb. Wobbes Mollema, 71 j.	Heerenveen.
3	R. N. Wiebenga, 29 j.	Leeuwarden.
7	M. v. Zingel, 66 j.	Amsterdam.
6	D. A. Zaltman geb. Gerrits, 66 j.	's Hage.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Maart	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N. d	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. snew.	*Opmerkingen.*
9	2	nnw.	18.0	73.24	38.5	— 4.9	0.71	0.6	*Zw. bew. bui*
	10	nw.	0.0	73.27	33.8	— 3.8	0.81	0.1	*Bijna helder.*
10	8	wzw.	2.0	73.18	36.5	— 1.8	0.72	0.	*Idem.*

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 9 Maart 1859.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . 2½ pCt.	63½	63¹³⁄₁₆	63¾
dito dito . . . . . . 3 „	76⅛	76⅜	76⅝
dito dito . . . . . . 4 „	97¹¹⁄₁₆	97¼	
Amortisatie-Sijndikaat 3½ „	93¼		
Handelmaatschappij. . 4½ „	142½	143	148¾
Aand. Rijn-Spoorweg. 4½ „	100⅛		
BELGIE.			
Certifik. bij *Rotschild* . 2½ pCt.	52		
SPANJE.			
Obligatien . . . . . . 1½ pCt.	30	30⅛	30⅛
Obligatien . . . . 3 „	44⅜		
Binnenl. Schuld. . . . 3 „	40⅛	40⁵⁄₁₆	40¼
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	45½	45¼	45⁹⁄₁₆
dito 1856/57. . . . 3 „	45	45⁵⁄₁₆	45⁵⁄₁₆
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en C°*. 5 „	104⅛	104¼	
Obligat. 1828 & 1829. 5 „	102¼	102⅛	
Certifikat. 1831 & 1833 5 „	89½	89⅝	
Certifikaten 1840 . . . 4 „	84¾	85	
Cert bij *Stieglitz* . . . 4 „	85¾		
dito 5e Serie . . . . . 5 „	97	97⅛	
dito 1855 6e Serie . . 5 „	100⅞	101	100¹³⁄₁₆
Certifik. van Assign. . 6 „	66½		
POLEN.			
Aand. 1835, fl. 500	154		
Obligatiën . . . . . . 4 pCt.	80½		
OOSTENRIJK.			
Oblig. bij *Goll en C°*. 4 pCt.	57¼	58	
Oblig. Metaliek . . . . 5 pCt.	66⅛	66¼	66⁵⁄₁₆
Oblig. Rente Am.. . . . 5 „	78¼	78⅜	78¼
dito dito Nat. 1854. . 5 „	68⅛	69	68⅝
dito dito . . . . 2½ „	34⅛	34½	34½
BRAZILIE.			
Goldl. 1824, £ 100. . 5 pCt.	98⅝	98¾	98⅝
„ 1839, £ 100. . 5 „	98¼		
AMERIKA.			
Ecuad. Oblig. 1855. . 1 „	15⁷⁄₁₆	16¼	
Venez. Oblig 6 pCt., nu 5 „	39¹³⁄₁₆	40¼	39¹³⁄₁₆
Grenada, Oblig. . . . 3¼ „	17⅝	17¹³⁄₁₆	
Mexiko, Obl. . . . . . 3 „	19⁵⁄₁₆	19¼	
N-.Am. Illin. Obl. C. B. 7 „	82		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

DONDERDAG 10 Februarij 1859, N°. 59.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 3 Maart.

Voorz. mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 24 leden; afwezig de HH. *v. Boetzelaer*, *v. Dielen*, *Karsten*, *de Muralt* en *Trip.*

Is ingekomen:

een prov. blad, houdende eene nieuwe verdeeling der hoofdkiesdistrikten Gouda, Amersfoort en Utrecht, ter benoeming van afgevaardigden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, — voor kennisgeving;

eene missive van Gedep. Staten, ten geleide van een besluit tot goedkeuring van het raadsbesluit, tot interventie in de door den bijzonderen kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente ingestelde regtsvordering ter zake van het legaat van wijlen den heer *Stevens*, — alsvoren;

eene gelijke missive tot goedkeuring van het raadsbesluit tot regeling van het getal en de bezoldiging der onderwijzers aan de openbare lagere scholen, — alsvoren;

eene gelijke missive, houdende magtiging om met het gemeentebestuur van Amsterdam in overleg te treden tot regeling van het beurtveer op die stad, — alsvoren;

eene gelijke missive, houdende magtiging om met het gemeentebestuur van Zeist in overleg te treden, betreffende eene regeling van het beurtveer van Utrecht op Zeist, — alsvoren;

het verslag der gezondheidskomm. over 1858, — zal van wege de kommissie worden gedrukt.

eene mededeeling van B. en W., houdende, dat alle bezwaren tegen de levering van het huis van den heer *v. d. Bank* zijn uit den weg geruimd en dit perceel dus in eigendom aan de stad is verkregen, — voor kennisgeving.

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt van B. en W., ten aanzien van eenige rekwesten in zake de dir. bel., — ter sekretarie;

eene voordragt, betreffende de rekwesten van *J. C. v. Berkum* en de direktie van de wasch- en badinrigting, en strekkende om het terrein tusschen de Koestraat en de wasch- en badinrigting voor *f* 50 aan eerstgenoemde af te staan, afwijzend te beschikken op zijn verzoek om eene tegemoetkoming van *f* 2000, en der direktie van de wasch en badinrigting te kennen te geven, dat op haar verzoek geen gunstige beschikking kan worden genomen, als onvereenigbaar met het plan van den eersten adressant, dat tot verfraaijing van een onooglijk punt der stad zal bijdragen.

De *Voorz.* deelt mede, dat de adressant *van Berkum* van zijn plan om huizen daar ter plaatse te zetten zou afzien, zoo hij niet het geheele terrein zoude krijgen, en dat dus, wilde men het onoogelijke uitzigt aldaar verbeteren, het wenschelijk ware, het verzoek van de direktie der bad- en waschinrigting af te wijzen, hoezeer hem dit ook leed doet, daar hij in die inrigting veel belang stelt.

De heer *Schuller* stelt mede veel belang in deze inrigting, die van onberekenbaar nut en voordeel is. Alleen is het z. i. een gebrek, dat zij aan een uithoek der stad is, waardoor meer de bewoners der omliggende wijken er voordeel van hebben. Spr. wenscht daarom in overweging te geven, een tweede stuk gronds aan het boveneinde der stad af te staan, opdat daar ook voor de ingezetenen de gelegenheid worde opengesteld, er partij van te trekken.

De *Voorz.* gelooft, dat dit later een punt van overweging zou kunnen uitmaken. Spr. deelt zeer de zienswijze, dat van stadswege men zich des noods opofferingen zou moeten getroosten, als ook in een ander gedeelte der stad dergelijke inrigting zou kunnen worden tot stand gebragt. Het is echter eene geheel andere zaak iets geheel nieuws daar te stellen, of uitbreiding aan het bestaande te geven.

Wordt alsnu besloten de voordragt ter sekretarie ter inzage te leggen.

Wordt nog ter tafel gebragt eene mededeeling van B. en W., dat door herstelling van de brug en den weg aan de Vleutensche Vaart buiten Katharijne, is voorzien in het verzoek van *D. v. Rooijen* c. s. waarom het nemen eener beschikking komt te vervallen, — voor kennisgeving.

Is nog ingekomen:

een verzoek van den heer *J. H. v. Meeteren* om ontslag als lid der komm. van geneeskundig toevoorzigt, — besloten onder dankbetuiging voor langdurig bewezen diensten een eervol ontslag te verleenen;

een rekwest van Jhr. *L. Stern*, verzoekende in aanwerking te komen voor de betrekking van kontroleur der gemeentebelastingen, — ter sekretarie;

eene missive van het gemeentebestuur van Roermond, betreffende den Zuiderspoorweg, houdende verzoek tot ondersteuning bij de hooge regering der rigting over Roermond naar Midden- en Zuid Duitschland, — ter sekretarie.

De *Voorz.* vestigt naar aanleiding dezer missive de aandacht der verg. er op, dat van verscheidene kanten ook in den laatsten tijd vele vertoogen over de spoorwegzaak zijn uitgegaan. Spr. geeft daarom in overweging, dat men de komm., die den raad reeds vroeger over deze zaak van advies gediend heeft, uitnoodige nogmaals hare gedachten er over te laten gaan, en te zien of ook van stadswege iets zou moeten worden verrigt. Het zou Spr. wenschelijk voorkomen, dat eene komm. uit den raad het oog hield op hetgeen in deze omgaat, daar het welligt noodig zou kunnen zijn sommige allegatiën te wederleggen en het publiek beter in te lichten. Spr. stelt dus voor, die komm. uit te noodigen, de zaak nogmaals te overwegen en den raad te adviseren wat verder in het algemeen belang van stadswege behoort te worden verrigt.

De heer *Pabst* vraagt, of dan ook het nu ingekomen stuk aan die komm. zal worden ter hand gesteld.

De Voorz. zegt dat hij alle stukken die zich mogten voordoen haar zou doen geworden.

De heer *Bake* merkt aan, dat er geene komm. meer bestaat.

De Voorz. zegt daarom te zullen voorstellen, dezelfde leden uit te noodigen waaruit vroeger de komm. bestond.

Wordt zonder omvraag overeenkomstig het voorstel des Voorz. besloten, waarna mede wordt aangenomen het voorstel, de leden der vroegere komm. uit te noodigen, zich er mede te belasten.

Is nog ingekomen een adres van den hoogleeraar Dr. *Buijs Ballot*, ter bekoming van een gedeelte stadsgrond nabij *Zonnenburg*, ten einde aldaar te plaatsen een ijzervrij gebouw voor magnetische waarnemingen, zoolang het meteorologisch instituut hier zal gevestigd zijn, — besloten dit stuk ter sekretarie ter inzage te leggen en B. en W. uit te noodigen, den raad in deze van voorlichting te dienen;

eene missive van de gezondheidskomm. betreffende het bouwreglement, dat zij meent dat meer bepalingen moest bevatten op hetgeen met de gezondheid in betrekking staat, — ter sekretarie.

Wordt nog ter tafel gebragt:

de processenverbaal van de opname der kas en boeken van den gemeenteontvanger, op 14 en 26 Februarij 1859, — ter sekretarie;

eene ontwerp-verordening tegen het bewonen van gebouwen, die, als schadelijk voor de openbare gezondheid, voor bewoning ongeschikt worden beschouwd, — ter sekretarie;

eene voordragt in verband met een door den heer *Zocher* ingezonden plan met betrekking tot de brug over den cingel aan het St. Lukasbolwerk, — alsvoren.

Is ingekomen een verslag der plaatselijke schoolkommissie, over den toestand van het lager onderwijs in 1858 — ter sekretarie.

Wordt alsnu zonder omvraag goedgekeurd eene voordragt tot verleening van remissie tot een bedrag van *f* 61.46 op den aanslag van Bar. *van Utenhoven* in de dir. bel. over 1858.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt van B. en W. tot aankoop van een gedeelte grond tusschen de Watersteeg en de Zandstraat, ad *f* 3200.

Wordt besloten deze zaak dadelijk in overweging te nemen.

De *Voorz.* zegt, dat hem reeds gebleken is, dat als de stad eens over dien grond zal kunnen beschikken, er liefhebberij genoeg zullen zijn om er te bouwen.

De heer *Pabst* vraagt, of de stal van *v. d. Horst* wel stads eigendom is; want is dit niet het geval, dan zal men midden in de aan te leggen straat een hoek krijgen.

De *Voorz.* zegt dat hij meent, dat aan het einde der straat twee woningen zijn, die de geheele ruimte beslaan. Hij weet op het oogenblik geen nadere inlichtingen te geven.

De heer *Visscher* ondersteunt zeer den aankoop. Spr. is in die wijk mogelijk even goed bekend als in zijn eigen huis. De leden kunnen zich geen denkbeeld van den ellendigen toestand van het terrein maken. Het is een ruim vak, overal door huisjes omringd en voor moezerij ingerigt, met al den aankleve van dien, als varkenshokken, opene mestvaalten, vuile slooten, enz. Eene uitbreiding en doortrekking der straat zou dan ook nog van groot nut blijven, al ware het, dat de stad geene eigenaresse was van het kleine strookje, geteekend stal van *van der Horst*, aan de Zandstraat.

De *Voorz.* deelt die zienswijze, en meent, dat ook al kon men aanvankelijk geen volledigen uitgang verkrijgen, het toch wenschelijk ware het terrein aan te koopen.

Wordt besloten tot dit punt opgehelderd zal zijn met de verdere behandeling te supercederen.

De *Voorz.* deelt mede, dat hem ter hand wordt gesteld een voorstel van den heer *de Jong* en ondersteund door de HH. *Schuller*, *Metelerkamp* en *de Graaf*, en luidende als volgt:

»De raad besluit: 1. om het rapport der komm. van fabrikage betrekkelijk de gasverlichting te doen drukken in genoegzaam aantal exemplaren, om hetzelve aan de leden van den raad rond te deelen en voor het publiek verkrijgbaar te stellen; 2 het dagel.. bestuur uit te noodigen om: *a.* zoodra mogelijk gevolg te geven aan het raadsbesluit van den 10 der vorige maand, hetzelve ter kennis te brengen der gegadigden, en de industriëlen op te roepen om aanbiedingen te doen ter verlichting dezer gemeente met gas, ten tijde dat het kontrakt met den tegenwoordigen aannemer zal expireren; *b.* om inmiddels door de stedelijke ambtenaren der fabrikage te doen vervaardigen de noodige bestekken, met de begrooting van de kosten voor de gebouwen en fabrickmatige inrigtingen, welke benoodigd zullen zijn voor het geval, dat de raad het in het belang der gemeente noodzakelijk mogt achten, voor eigen rekening eene gasfabriek op te rigten, en *c.* om van een en ander binnen zes maanden aan den raad verslag uit te brengen.”

Wordt besloten den voorsteller dadelijk tot de toelichting van zijn voorstel toe te laten.

De heer *de Jong* zal een kort woord tot toelichting van zijn voorstel in het midden brengen. In de vorige raadsvergadering heeft er eene merkwaardige woordenwisseling plaats gehad over hetgeen te doen zal vallen als het kontrakt met den tegenwoordigen aannemer der gasverlichting in de gemeente zal eindigen. Spr. voor zich heeft gestemd met hen die van oordeel waren, dat eene eigene gasfabriek voor de toekomst èn voor de stad èn voor hare burgerij het meeste voordeel zou aanbrengen. De meerderheid van den raad heeft echter begrepen dat de tijd nog niet was gekomen, om daaromtrent een besluit te nemen, en was van oordeel dat men bevorens pogingen moest aanwenden om de partikuliere industrie tot het doen van aanbiedingen uit te lokken, en dat de oprigting eener eigene gasfabriek als een laatst middel moest worden gebezigd. Spr. eerbiedigt niet alleen die beslissing, maar wenscht van harte, dat die beslissing haar doel moge bereiken. Intusschen is er bij die gelegenheid al weder gebleken, dat bij het dagelijksch bestuur verschil van gevoelen bestaat, en daarom zal het, zijns inziens, zijn nut hebben, dat de raad zich meer bepaald verklaart, wat hij van het dagelijksch bestuur verlangt. Daartoe strekt zijn voorstel. Alle leden zijn het eens, dat eene goede verlichting der stad is eene, zeer aangelegene zaak, staande in het naauwste verband met de veiligheid, met eene goede politie, Spr. zou haast durven zeggen, dat het de beste maatregel is om onordelijkheden en misdrijven te voorkomen. Als men nu rondom zich ziet, zal een ieder met hem erkennen, dat de zaak in deze stad veel te wenschen overlaat. Spr. wil niet spreken van de stad binnen hare grachten, maar als men het oog vestigt op

de schoone buitenwijken, die dagelijks in bloei toenemen, op de buitensingels op vele plaatsen schier straten uitmakende, op de schier aan weerszijden bebouwde Maliebaan, dan zal men moeten erkennen dat die gedeelten der stad stiefmoederlijk worden behandeld, dat het eene bedroevende zaak is, als aan de klagten, daaromtrent herhaaldelijk aangeheven, geen gevolg wordt gegeven. Intusschen zijn onze handen gebonden door het kontrakt met den tegenwoordigen aannemer der gasverlichting, en zal er voor die gedeelten der gemeente wel geen vooruitzigt bestaan, om in het genot van eene behoorlijke verlichting te geraken, dan ten tijde dat het loopende kontrakt zal zijn geëindigd. Die toestand is nu eenmaal niet te veranderen, maar een dure pligt rust op den raad, om tegen het eindigen van dat kontrakt te zorgen, dat in dien toestand van zaken verbetering worde aangebragt. Het is de raad te doen om aan de burgerij de beste en tevens de voordeeligste verlichting te bezorgen. Of die nu door bijzondere personen wordt aangenomen, of dat eene eigen gasfabriek daarin zal voorzien, is Spr. eene geheel onverschillige zaak, mits men slechts bereike het doel, dat de stad met hare aaneengebouwde buitenwijken goed en zoo goedkoop mogelijk met gas worde verlicht. Deze zaak is van een zoo uitgebreid nut, en wekt natuurlijkerwijze het belang van elk ingezeten op; een ieder heeft daarvan het genot; niemand kan daarom onverschillig zijn. Daarom wenscht hij, dat een ieder in staat gesteld worde de zaak zooveel mogelijk zelf te beoordeelen; hij wenscht de openbare meening op de zaak te vestigen, de algemeene meening uit te lokken, en daarom stelt Spr. voor in de eerste plaats, om het rapport der komm. van fabrikage algemeen verkrijgbaar te stellen. Spr. komt dat rapport zoo goed beredeneerd voor, dat hij daarmede de zaak uit het oogpunt der komm. voldoende toegelicht acht. Maar de algemeene kennisneming van het rapport kan tegenbedenkingen uitlokken; deskundigen kunnen de zaak van weêrszijden beoordeelen, hun gevoelen openbaren; de zaak zal daarbij niet anders dan kunnen winnen. Daarom stelt Spr. voor het rapport te doen drukken en algemeen verkrijgbaar te stellen. In de tweede plaats wenscht Spr. het dagelijksch bestuur uit te noodigen, zoodra mogelijk handen aan het werk te slaan, ten einde op alle eventualiteiten te zijn voorbereid, want als de zaak op de lange baan zou worden geschoven, moet men het zich niet ontveinzen, dat men aan de willekeur van den tegenwoordigen aannemer is overgeleverd. De tijd vliegt, een, twee jaren zijn spoedig daar heen. Daarom wenscht Spr. aan het dagelijksch bestuur als het gevoelen, als den wensch van den raad kenbaar te maken, dat in den loop dezes jaars de zaak tot rijpheid kome. Daartoe strekt het tweede gedeelte van Sprs. voorstel, hetwelk overigens geene toelichting vereischt.

De *Voorz.* vindt de zaak zoo gewigtig, dat hij het niet goed acht, haar zoo dadelijk in overweging te nemen. Gold het alleen het drukken en verkrijgbaar stellen, dan ware het van eenvoudiger aard; maar het tweede gedeelte is misschien meer ingewikkeld. Het wil dat B. en W. worden uitgenoodigd zoodra mogelijk het genomen besluit uit te voeren; maar Spr. merkt op, dat B. en W. konditiën moeten maken, en voor zij die ter kennis van gegadigden brengen, moet eerst de raad die goedkeuren. Spr. geeft dus in overweging, dadelijk de diskussiën te openen over het eerste gedeelte en het tweede tot eene volgende verg. uit te stellen.

De heer *Boer* gelooft, dat de heer *de Jong* in deze een verschil van zienswijze bij het kollegie van het dagel. bestuur gezocht heeft, waar het niet bestond, noch bestaan kon. In de komm. van fabriekage is onderzocht de vraag, hoe, bij het eindigen van het kontrakt met den heer *de Heus* zou moeten gehandeld worden. Die komm. heeft een zeer uitvoerig en belangrijk rapport aan het dagel. bestuur ingediend, en het dagel. bestuur heeft dat overgebragt in den raad, zonder er zich bepaald over te verklaren, juist omdat het onderwerp van zoo wijden omvang is en men den raad veeleer de gelegenheid wilde geven, het uit alle oogpunten te beschouwen. En als nu dit geleid heeft tot de diskussie in de vorige verg., gelooft Spr., dat de leden het met hem eens zullen zijn, dat er geen sprake kon wezen van verschil van zienswijze bij het dagel. bestuur. In die verg. is door de motie van orde van den heer *Schuurman* eenigzins een anderen weg aangegeven; Spr. heeft daarvoor gestemd, omdat hij meende, dat dit voorstel zou leiden tot eene andere beschouwing der zaak. Het dagel. bestuur, zegt Spr., ten slotte heeft ook niet stil gezeten, maar zich reeds met het koncept der voorwaarden van aanbesteding bezig gehouden, en gesproken over het wenschelijke en mogelijke om al de stukken, zoowel het reeds uitgebragte rapport, als de nog te leveren op eenmaal gedrukt aan den raad over te leggen.

De *Voorz.* heeft wel eens meer gemerkt, dat de raad het als het ware eenigzins euvel duidt, als een lid van het dagel. bestuur anders stemt dan zijne medeleden; Spr. gelooft dat men daartoe allezins bevoegd is, en het licht uit de diskussiën geput ook dikwijls iemands zienswijze kan wijzigen.

De heer *de Jong* zegt, dit geenszins euvel te duiden, maar er toch uit op te maken, dat men van opinie verschilt.

De *Voorz.* stelt voor, het rapport te doen drukken en verkrijgbaar te stellen. Spr. meent, dat er geen licht genoeg over de zaak kan worden verspreid.

De heer *Boer* heeft daar niets tegen en kan tot toelichting zeggen, dat in eene verg. van het dagel. bestuur, waarbij de Voorz. niet aanwezig was, dat punt zeer uitvoerig besproken is, en al de leden eenstemmig er voor waren het rapport te laten drukken. Daaraan is evenwel nog geen gevolg gegeven, omdat men het gelijktijdig wilde doen drukken met de andere stukken, die uit het in de vorige verg. genomen besluit zullen voortvloeijen, zoodat men over alles te gelijk een overzigt zou kunnen hebben. Begreep men nu dat dit minder wenschelijk, en het beter ware, het rapport *dadelijk* te doen drukken, Spr. heeft er niets tegen, maar zou dan wenschen, dat als voorwaarde gesteld wierd, dat ook de verdere stukken in deze zaak zullen gedrukt worden.

De heer *Pabst* is er voor, om alle stukken betrekkelijk de gasverlichting te zamen te doen drukken en voor het publiek verkrijgbaar te stellen. Het komt hem voor, dat de voorstellers niet genoegzaam gelet hebben op het laatste besluit van den raad. De voorstellers verlangen, dat de industriëlen zullen worden uitgenoodigd aanbiedingen te doen. Indien dit geschiedde, dan zouden zij uitgenoodigd worden voorstellen te doen, voor dat zij wisten, wat de raad verlangt. Wordt daarentegen uitvoering gegeven aan het raadsbesluit, dan moet het bestuur vooraf de voorwaarden vaststellen, en dan eerst de gegadigden oproepen, dat is de weg om goedkoop gas te bekomen. Spr. dringt er echter zeer op aan, dat dit spoedig geschiede, want het is van veel belang, dat de gasverbruikers weten voor hoeveel zij na afloop van het kontrakt met den heer *de Heus* het gas zullen kunnen bekomen, en vooral ook voor hoeveel men dan den aanleg zal kunnen verkrijgen, en of men dan nog zooveel voor een gasbrander, een rosetje zou betalen, dat in andere steden de helft minder kost.

De heer *Bake* is in deze een voorstander van de meeste publiciteit, en zou er dus voor zijn, dat het rapport gedrukt werd. Na echter gehoord te hebben, wat de heer *Boer* zeide, moet Spr. zich daarmede vereenigen, en de meening uiten, dat het beter ware de stukken gezamenlijk publiek te maken, ten einde zij op verschillende wijzen toegelicht en beschouwd kunnen worden.

De *Voorz.* gelooft, dat men nu alleen kan handelen over de vraag, of men zal beginnen met de stukken te drukken en verkrijgbaar te stellen. Spr. gelooft, dat men daardoor niet prejudicieert op het tweede gedeelte van het voorstel.

De heer *Ackersdijck* ondersteunt het voorstel van den heer *de Jong;* hij ziet geen bezwaar in de verkrijgbaarstelling van het verslag. Het publiek is bekend geworden met de diskussiën over het onderwerp, maar niet met het rapport zelf. Wordt dit nu gedrukt, dan wordt het publiek op de hoogte gehouden van die gewigtige zaak.

Wordt alsnu zonder omvraag tot het drukken en verkrijgbaar stellen besloten.

De *Voorz.* vindt er bezwaar in, reeds dadelijk het tweede gedeelte in diskussie te brengen, omdat het hem voorkomt, dat wat sub litt *a* vermeld is, niet wel sluit op het besluit in de vorige verg. genomen. B. en W. zullen worden uitgenoodigd, om zoodra mogelijk gevolg te geven aan dat besluit, en de konditiën ter kennis van gegadigden te brengen. Dat kunnen zij niet doen voor die konditiën door den raad zijn vastgesteld. Zij kunnen dus nog niets ter kennis van gegadigden brengen. Spr. stelt dus voor de verdere beraadslagingen uit te stellen tot eene volgende vergadering.

De heer *Boer* herinnert dat door den heer *Schuurman* in de vorige verg. is voorgesteld, B. en W. uit te noodigen een kontrakt van aanbesteding voor zeker tijdvak op te maken en aan den raad in te dienen, ten einde bij goedkeuring publiek te maken en inschrijvingen er op uit te lokken, en alzoo te trachten de zaak door de vrije konkurrentie te doen tot stand komen.

De heer *de Jong* geeft te kennen, dat hij het tweede punt in zijn voorstel heeft opgenomen, omdat daaromtrent in het rapport niets voorkomt.

De *Voorz.* zegt, dat men niet moet denken, dat B. en W. hunne gedachten niet over eene zaak laten gaan, al is zij niet in den raad in diskussie geweest. Ook in deze zaak zijn B. en W. reeds werkzaam geweest.

Wordt zonder omvraag konform het voorstel van den Voorz. besloten.

De *Voorz.* deelt alsnu mede, dat uit nadere inlichtingen blijkt, dat de stal van *v. d. Horst* stads eigendom is, en stelt voor de voordragt tot aankoop van het terrein tusschen de Watersteeg en Zandstraat aan te nemen, hetgeen zonder omvraag geschiedt.

Aan de orde is de voordragt tot wijziging van het besluit tot heffing der schoolgelden op het stedelijk gymnasium, welke wijziging daarin bestaat, dat het schoolgeld het 1e jaar *f* 108 en de overige jaren *f* 100 zal bedragen, terwijl artikel 4 zal vervallen.

De heer *Pabst* vraagt of die *f* 8 niet genoten worden door de onderwijzers? Is dat zoo dan zal door de wijziging hierin verandering gebragt worden, wijl zij dan aan de stad komen.

De *Voorz.* antwoordt, dat dan de stad hun die zal uitkeeren.

De heer *Pabst* meent dat daartoe een afzonderlijk voorstel zou moeten gedaan worden.

De *Voorz.* verklaart zich bereid, zoodanig voorstel te doen.

Deze voordragt zonder omvraag aangenomen zijnde, is aan de orde het rapport der komm. voor de zaken van het armwezen, betreffende het verzoek der maatschappij van moederlijke liefdadigheid, van welk rapport de konklusie strekt, de rekening over 1857 en begrooting voor 1859 goed te keuren en eene subsidie te verleenen van *f* 200.

De heer *v. Cleeff* merkt aan, dat de bijdragen der inrigting van lieverlede zijn verminderd, zoodat zij voor 1859 op slechts *f* 1100 geraamd zijn. Daarom vraagt men eene subsidie gelijk aan die van het vorige jaar. Om nu mindere subsidie te willen geven, als bewezen wordt dat de inkomsten minder zijn, dat staat, dunkt Spr., gelijk met de zaak te trachten op te heffen, en dan ware het beter in eens te beslissen geene subsidie te geven. Spr. stelt dus voor, eene subsidie te verleenen gelijk aan die voor 1858.

De Voorz. merkt aan, dat de raad langzame vermindering van subsidiën tot beginsel heeft aangenomen. Nu heeft de komm. ingevolge dat beginsel, voorgesteld, de subsidie dit jaar van *f* 300 op *f* 200 te brengen. Spr. meent, onafhankelijk van de som, de goedkeuring der overgelegde rekening en begrooting te kunnen voorstellen, waarmede de verg. zich zonder omvraag vereenigt.

De heer *Boer* herinnert aan het beginsel, vervat in een uitvoerig rapp., in het najaar van 1856 door de komm. voor het armwezen uitgebragt, waarbij, met het oog op de bepalingen en de strekking der armenwet, der verg. werd geadviseerd, zooveel mogelijk afstand te doen van alle inzamelingen, kollekten, en vrijwillige bijdragen, die vroeger in stadskas vloeiden, ten einde die middelen dus meer aan de partikuliere liefdadigheid zouden kunnen ten goede komen, maar tevens het verleenen van subsidiën meer en meer te beperken, en langzamerhand te verminderen, om eens tot eene algeheele afschaffing daarvan te geraken. De raad heeft dat rapport zijne bijna onverdeelde goedkeuring geschonken, en het beginsel is sedert jaarlijks gehandhaafd bij de aanvragen tot het erlangen van subsidiën, door sommige besturen gedaan. Een paar maanden geleden nog is ingevolge dat beginsel beschikt op eene aanvraag van het R. K. Parochiaal armbestuur. Dat zelfde heeft de komm. ook thans weer moeten adviseren omtrent de aanvragen nu in behandeling. Spr. bepaalt zich in de eerste plaats tot de aanvraag van het Bestuur der Maatsch. van Moederlijke Liefdadigheid. De komm. voor het het armwezen heeft gemeend de subsidie aan haar verstrekt ook voor dit jaar weer met *f* 100 te verminderen, Zij meende hiertoe vooral vrijheid te vinden, omdat het onderzoek der rekening van het afgeloopen dienstjaar in verband met dat der begrooting voor het volgende, aan de komm. het zeer merkwaardig bewijs had opgeleverd, hoe goed zij gezien had, toen zij veronderstelde, dat eene vermindering van subsidiën, zoo die met verstand plaats vond, er toe zoude leiden om de gewone bronnen van inkomsten dier instellingen te doen vermeerderen. Het was der komm. toch gebleken, dat, niettegenstaande ten vorigen jare de inkomsten met *f* 100 verminderd zijn door de vermindering der subsidie, niettemin de bloei der inrigting daardoor niet schijnt te hebben geleden. Daarop voortgaande meent de komm. met volkomen vrijmoedigheid te kunnen adviseren, ook thans weer de subsidie te verminderen, en zij twijfelt niet of dit zal zonder nadeelige gevolgen kunnen plaats hebben.

De heer *van Lier* wenscht, gedachtig aan hetgeen de heer *Boer* zegt, dat men het beginsel met verstand moet toepassen, in bedenking te geven, of men het subsidie, voor dit jaar, niet zou brengen op *f* 250. Zonder iets te willen afdingen op het verstand, waarmede de komm. ten deze te werk gaat, vermeent Spr. toch te mogen vragen, of eene plotselinge vermindering van *f* 100 op eene som van *f* 300 wel eene billijke verhouding oplevert? Wordt er door een achtingswaardig bestuur subsidie gevraagd, dan mag men het er voor houden, dat er behoefte bestaat. Spr. stelt dus voor, eene subsidie te verleenen van *f* 250.

De heer *v. Doorn* is niet volkomen bekend met de antecedenten van den raad in deze; is evenwel het besluit tot afschaffing der subsidiën niet aan eene tijdsbepaling gebonden, dan vindt hij deze vermindering wel te groot. In het besluit wordt gezegd, dat is dat de inrigting beantwoordt aan haar doel, dat worden bijgedragen door hen van wien zulks kan worden verwacht, enz.; maar desniettemin geeft men toch niet wat gezegd wordt noodig te zijn. Spr. kan zich daar niet mede vereenigen en ondersteunt de aanvraag, te meer, omdat de inrigting van de stad is uitgegaan.

De Voorz. zegt dat geen tijdsbepaling is aangenomen.

De heer *Boer* zegt, dat het bezwaar van den heer *v. Doorn* omtrent de schijnbare weêrspraak niet zonder grond is; maar die weêrspraak moet in elk besluit tot subsidiëring voorkomen, daar zij een gevolg is van eene ministeriële aanschrijving, die den gemeentebesturen oplegt, om geenerlei subsidie te verleenen, dan wanneer daarbij woordelijk vermeld worden de bepalingen der armenwet, bij het verleenen van subsidie voorgeschreven.

De heer *v. Doorn* zegt, dat het artikel der armenwet hem wel bekend was, maar hij meent, dat men

wat hard handelt als men elk jaar met $\frac{1}{3}$ of $\frac{1}{4}$ vermindert, als de wet vrijlaat om 25 jaren te verminderen. Spr. vindt het hard, te erkennen dat subsidie noodzakelijk is en haar toch zoozeer te verminderen.

De *Voorz.* deelt eenigzins die zienswijze. Het is wel waar, dat de raad het beginsel heeft aangenomen, maar het komt Spr. voor, dat voor deze inrigting, waarvan de bestuurderessen oorspronkelijk eigenlijk handelden namens het stedelijk bestuur, het wel wat hard zou zijn de vermindering zoo groot te doen zijn. In 1857 is verleend ƒ 400 en is door de ingezetenen bijgedragen ƒ 1100; nu wordt op eene gelijke bijdrage gerekend, zoodat, wordt de subsidie op ƒ 200 gebragt, er ƒ 200 meer noodig zal zijn. Er zullen dus minder uitgaven moeten geschieden. Maar als het nu werkelijk eene nuttige instelling is, en de ingezetenen er ƒ 1100 voor bijeen brengen, meent Spr. dat het geen bezwaar kan hebben, uit stadskas eene som van ƒ 300 te verleenen.

De heer *Ackersdijck* is voor de vermindering, in het belang der vereeniging, die eigenlijk nooit zuiver inrigting van liefdadigheid is, wanneer zij ondersteund wordt door bijdragen der belastingschuldigen. Als in Utrecht de noodzakelijkheid gevoeld wordt aan zoodanige hulp voor behoeftige moeders, dan moest niet door de aanzienlijken geld daarvoor gevraagd worden uit stadskas. Willen de belastingschuldigen mild zijn, dan kunnen zij dat uit zich zelven zijn; maar men moet niet vergen dat zij hunne gaven in den vorm van belasting opbrengen. Zulke subsidiën strijden dan tegen den aard dier inrigting, en tevens tegen het beginsel der armenwet. Spr. zal zich verheugen als er in den raad niet meer over gesproken wordt.

De heer *v. Cleeff* zegt, dat de inrigting, door het stedelijk best. vroeger ingesteld met eene subsidie, door de liefdadigheid ondersteund is met ƒ 1700, men heeft de subsidie verminderd, de bijdragen der liefdadigheid zijn daarop afgenomen; de kommissie wil nu verder de subsidie blijven verminderen; dit is een denkbeeld, waardoor de inrigting geen stand kan houden, men heffe liever de inrigting geheel op, dan haar de middelen zoo te onthouden om te kunnen uitdeelen. In 1854 heeft zij ondersteund 243, in 1855 210, in 1856 195, in 1857 185 kraamvrouwen. Het verslag over 1858 wordt nog verwacht en dan zal men kunnen zien of, naarmate men minder subsidie genoot, meer vrouwen geholpen zijn. In afwachting daarvan echter geve men eene subsidie gelijk aan die in 1858, en mogt het blijken, dat men in het vervolg met ƒ 200 volstaan kon, dan zou Spr. ook daar zijne stem aan geven. Nu echter verklaard wordt, dat voor 1859 ƒ 300 noodig is, kan Spr. niet er mede instemmen, dat men ƒ 100 minder zal geven.

De heer *Schuurman* heeft altijd gewenscht, dat de subsidiën dadelijk zouden ophouden, daar hij meent, dat het niet aan den raad behoort, dergelijke liefdadige instellingen te onderhouden, maar aan de liefdadigheid zelve. Nu men echter eenmaal de trapsgewijze vermindering heeft aangenomen, wenscht Spr. althans dat te behouden, maar daarvan niet af te gaan, door nu weêr te geven zooveel als in 1858.

De heer *Boer* neemt nogmaals het woord, daar het hier een inderdaad hoogst gewigtig beginsel geldt. De heer *v. Doorn* heeft gezegd, dat er geen tijd bepaald was wanneer de subsidie geheel zou ophouden, en men dus gevoegelijk dit jaar zooveel kan geven als het vorige. Spr. antwoordt met de vraag, of er ooit een tijd gunstiger kan geweest zijn? of men in een lange reeks van jaren één jaar beleefd heeft meer geschikt dan juist het laatste, dan dat hetwelk men nu beleeft, om tot die verminderingen te komen? Er is in dit jaar bijna geene armoede; de uitkomsten van de administratie van het burgerl. armbestuur over het afgeloopen jaar zullen het eerlang aanschouwelijk maken, dat overal vermindering van behoefte is geweest; en zou dan zoodanig jaar niet uitmuntend geschikt zijn om voort *te* gaan op den eenmaal ingeslagen weg? Er is, zegt Spr., nog een ander punt; in het verslag der maatsch. van moederlijke liefdadigheid wordt gewezen o. a. op de wenschelijkheid eener vermeerdering van inkomsten, ten einde meer algemeen weldadigheid van dien aard te kunnen betoonen, — ten einde arme kraamvrouwen te kunnen gaan *opzoeken.* Spr. vraagt of dat een wenschelijke toestand is? of dat de stand van zaken is dien de raad door subsidiën moet helpen bevorderen? Hij komt nu nog even terug op daadzaken en cijfers; hij heeft officieele stukken voor zich liggen waaruit blijkt, dat door de Maatschappij aan bijzondere giften over 1857 is ontvangen ƒ 1167, over 1858 was dit nagenoeg hetzelfde, en op de begrooting voor 1859 heeft men nu daarvoor cirka ƒ 100 minder uitgetrokken, zonder eenige rede te geven waarom; Spr. gelooft niet dat hiervoor eenige aanleiding is, maar dan moet ook eigenlijk deze post met ƒ 100 verhoogd worden, eene som, die gelijk staat met de vermindering der subsidie door de komm. voorgesteld. Bij de aanneming alzoo van haar voorstel zoude de begrooting voor 1859 nog kunnen sluiten.

De *Voorz.* gelooft, dat men de zaak verkeerd heeft voorgesteld, wat betreft het opzoeken der kraamvrouwen. Het komt Spr. voor, dat als men weet, dat ergens behoefte aan hulp is, men er zich even goed heen begeven kan, als wachten tot de hulpbehoevenden zich aanmelden, waarvan hun dikwijls verkeerde schaamte weêrhoudt.

De amendementen van de heeren *v. Cleef* en *v. Lier* worden alsnu beide verworpen, het eerste met 21 stemmen tegen die der HH. *v. Doorn*, *v. Cleeff* en den *Voorz.*, het tweede met 15 stemmen tegen die der HH. *v. Hoytema*, *Bake*, *v. Doorn*, *v. Stirum*, *Metelerkamp*, *v. Lier*, *v. Cleeff*, *v. Veersen* en den *Voorz.*

De voordragt wordt daarop zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is het rapport der komm. betreffende de aanvraag om subsidie door het Israëlitiesch armbestuur. — Zonder omvraag is het koncept-raadsbesluit aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de verordening op het bouwen en sloopen, welke evenwel, wegens het te ver gevorderd uur, worden verdaagd, terwijl in behandeling genomen wordt de instruktie voor den ontvanger aan het hoofdkantoor en de subontvangers der plaatselijke belastingen.

Art. 1. De onvanger aan het hoofdkantoor en de Sub-Ontvangers zijn, volgens de bepalingen bij de verordeningen vastgesteld, belast met de ontvangst van alle plaatselijke belastingen, welke niet regtstreeks door den Gemeente-Ontvanger zelven worden ingevorderd, — met uitzondering van de opcenten op 's Rijks direkte belastingen en akzijnsen, door 's Rijks ambtenaren ingevorderd, en de gelden, bedoeld bij art. 238 der Gemeentewet.

Zij houden zich stiptelijk aan de voorschriften bij de verordeningen op de heffing en de invordering der plaatselijke belastingen gemaakt, aan de besluiten van Burgemeester en Wethouders, aan de bevelen van den Gemeente-Ontvanger en van den Kontroleur.

De heer *Pabst* wenscht in plaats van »welke niet regtstreeks enz." te lezen »waarvan de invordering hun zal worden opgedragen." De raad blijft daardoor geheel vrij.

De heer *Ackersdijck* verlangt niet weder op de inrigting van het finantieel bestuur terug te komen; maar wil toch in bedenking geven, of de geheele bepaling van dit artikel niet volkomen overtollig is. Wat er in voorkomt is wel juist; maar dat behoeft niet in dit reglement herinnerd te worden; het is een *résumé* van het stelsel dat alle de ontvangsten zijn opgedragen aan ondergeschikte ontvangers, tenzij er bij uitzondering enkele zijn overgelaten voor den gemeente-ontvanger. Doch dat is reeds in de bijzondere verordeningen voorgeschreven. Spr. geeft dus in bedenking dat artikel weg te laten.

Den *Voorz.* komt het voor, dat het amendement eigenlijk weinig verandering aanbrengt.

De heer *Pabst* merkt op, dat door den gemeente-ontvanger nog zoovele andere inkomsten worden ontvangen, die geen plaatsel. belastingen zijn. Spr. zou het zeer bezwarend vinden, zoo die ook aan den ontvanger aan het hoofdkantoor en de subontvangers konden worden opgedragen.

Met 20 stemmen, tegen die der HH. *Boer*, *v. Veersen*, *Bosch* en *Schuller*, wordt dit amendement aangenomen, en het art. met de 12 volgende goedgekeurd.

Art. 14. Bij schorsing, ontslag of overlijden van den Ontvanger aan het hoofdkantoor of van een der twee Sub-Ontvangers of van een Kommies belast met de ontvangst, worden door den Gemeente Ontvanger met behulp van den Kontroleur zijne boeken gesloten, zijne kas opgenomen en die boeken en kas daarna overgegeven aan den ambtenaar, voorloopig met de waarneming van het kantoor belast. De Gemeeute-Ontvanger maakt met den Kontroleur van het bij dit sluiten en opnemen bevondene een proces-verbaal op, hetwelk aan Burgemeester en Wethouders wordt ingezonden.

De Kontroleur maakt met behulp van den aftredenden Ontvanger, of bij zijne ontstentenis, onder toezigt van den Gemeente-Ontvanger, een inventaris in triplo van al de stukken tot het kantoor behoorende, die aan den ambtenaar met de waarneming daarvan belast worden overgegeven, welke inventaris wordt onderteekend door den Kontroleur, door den aftredenden Ontvanger, of bij zijne ontstentenis, door den ambtenaar met de waarneming van het kantoor belast, onder wien een exemplaar van den inventaris blijft berusten. Een ander bekomt de Gemeente-Ontvanger, terwijl het derde ter beschikking van den aftredenden Ontvanger of van zijne regthebbenden wordt gesteld.

Bij elke overdragt van een kantoor worden dezelfde regelen in acht genomen.

De heer *Pabst* zegt, dat in deze verord., van art. 1 tot 17 algemeene bepalingen voorkomen. Heeft men nu willen uitdrukken eene bepaling toepasselijk op den ontvanger aan het hoofdkantoor en de subontvangers, dan heeft men in de verschillende art. gebezigd het woord »ontvangers," in art. 14 echter wordt in den aanhef een onderscheid gemaakt. Spr. stelt daarom voor, te lezen: **Bij schorsing, enz.** *van een der ontvangers*"

De heer *v. Doorn* merkt aan, dat in art. 1 wel degelijk gesproken wordt van den ontvanger aan het hoofdkantoor en den sub-ontvanger.

De heer *Schuller* zegt, dat het uit de oude instruktie is overgenomen. Spr. gelooft echter ook, dat, in dit art., dat zoo lang is en waarin gesproken wordt van ontvanger en gemeente-ontvanger, het voor de duidelijkheid wenschelijk is, die redaktie te behouden, daar men toch niet uit het oog moet verliezen, dat voor dergelijke beambten, die minder door pleonasmen zullen gekwetst worden, vooral duidelijkheid een vereischte is.

De heer *Pabst* zou toegeven wat de heer *Schuller* zeide, als het een voorschrift gold voor de kommiezen, maar hier wordt voorgeschreven, wat de gemeente-ontvanger of de kontroleur zal doen. Spr. vraagt echter waarom, als het waar is, dat men zoo duidelijk moet zijn, in de overige artt. niet ook dat onderscheid gemaakt wordt.

Met 20 stemmen tegen die der HH. *Schuller* en *v. Doorn* wordt dit amendement aangenomen.

Art. 15. De ontvangers behoeven verlof om zich langer dan 24 uren buiten de Gemeente op te houden. Zij rigten daartoe een schriftelijk verzoek aan den Gemeente-Ontvanger.

De heer *Pabst* meent, dat de bepaling gelijk zij nu luidt, aanleiding kan geven dat een ontvanger bijna nooit op zijn kantoor is, daar hij zich elken dag zonder verlof uit de stad kan begeven, zoo hij slechts niet langer dan 24 uren afwezig blijft. Spr. wenschte daarvoor te lezen: »gedurende de kantooruren."

De *Voorz.* zegt, dat hij zich dan nooit mag verwijderen, als dit amendement wordt aangenomen. Maar bv. des Zondags, als geen kantoor gehouden wordt, kan hij 24 uren uit de stad gaan zonder verlof. Spr. erkent, dat er misbruik van zou kunnen gemaakt worden, maar daartegen zou men kunnen waken.

De heer *Schuurman* gelooft, dat in het bezwaar genoegzaam is voorzien door de bepaling, dat de ontvangers hunne betrekking persoonlijk moeten waarnemen.

De heer *Pabst* vreest, dat, daar de ontvanger aan het hoofdkantoor zich desgevorderd door een klerk kan laten vervangen, dit met het oog op art. 15, aanleiding kan geven tot misbruik. Nu Spr. echter van den Voorz. heeft gehoord, dat hier de bedoeling is, dat de sub-ontvangers zoo wel als de ontvanger aan het hoofdkantoor, het kantoor persoonlijk moeten waarnemen en dus aldaar gedurende de kantooruren tegenwoordig zijn, trekt hij zijn amendement in.

De *Voorz.* gelooft, dat de ontvanger op zijn kantoor moet wezen; de kontroleur en gemeente-ontvanger moeten daarover toezigt houden.

Het art. wordt met de beide volgende zonder omvraag goedgekeurd.

De heer *Pabst*, door den heer *de Muralt*, die wegens ongesteldheid de verg. niet kan bijwonen, daartoe aangezocht, stelt de invoeging voor van het volgend nieuw artikel: »De ontvangers geven van alle ontduikingen of overtredingen van plaatsel. bel., waarvan de invordering aan hen is opgedragen, door tusschenkomst van den kontroleur, kennis aan den gemeente-ontvanger, alsmede van de vervolgingen te dier zake door hen ingesteld, van de veroordeelingen, van de ontvangen en betaalde vervolgingskosten, en van den afloop dier vervolgingen." Volgens de verordening, is aan den ontvanger aan het hoofdkantoor opgedragen, zich te belasten met de inning; bij hem worden ook de aangiften van aanhalingen gedaan, en Spr. rekent het dus noodzakelijk, dat hij van die aanhalingen aan den gemeente-ontvanger kennis geve. Spr. weet wel, dat deze er toch kennis van zou krijgen, maar hij acht het in het belang der administratie niet wenschelijk, dat de ontvangers daden doen, waarvan zij geen kennis aan den gemeente-ontvanger geven.

De *Voorz.* heeft er vrede mede, maar gelooft toch dat men in deze instruktie niet zooveel details moet opnemen; men zou in die gevallen altijd eene afzonderlijke aanschrijving kunnen doen.

Het voorstel wordt met 11 stemmen, tegen die der HH. *de Graaf*, *Visscher*, *Ram*, *v. Schermbeek*, *v. Lier*, *v. Cleeff*, *v. Hengelaar*, *Pabst*, *v. Geuns* en *v. Nooten*, verworpen.

Art. 18 wordt hierop met de 13 volgende zonder diskussie aangenomen.

Art. 32. De overstortingen van de twee Sub Ontvangers geschieden op de volgende wijze:

In den regel, wordt om de tien dagen of driemaal 's maands bij den Gemeente-ontvanger op naam van den Ontvanger aan het hoofdkantoor het bedrag der telkens bij hen ontvangen gelden door hen overgestort.

De beide eerste overstortingen in de maand geschieden op rekening tegen voorloopige kwitantie en bedragen slechts ronde sommen van honderd gulden of veelvouden daarvan.

Wanneer binnen tien dagen na de laatste storting, de bij hen in kas zijnde gelden zooveel als of meer dan de door hen gestelde borgtogt bedragen of de Gemeente-Ontvanger het anderzins mogt verlangen, wordt de te doene overstorting vervroegd.

De laatste storting strekt tot aanzuivering van het in de maand onvangen bedrag en geschiedt uiterlijk vóór den derden dag van de daarop volgende maand.

De kwitantiën van de voorloopige stortingen bij den Gemeente-Ontvanger worden als gereede gelden door den Ontvanger aan het hoofdkantoor bij die verantwoording aangenomen.

De heer *Pabst* wenscht in dit art. »derden dag" veranderd te zien in »tweeden dag." De ontvanger aan het hoofdkantoor is verpligt den *derden* dag de staten over te leggen en te storten, en nu moet volgens dit art. de laatste storting der sub-ontvangers, bij den hoofd-ontvanger juist terzelfder tijd plaats

vingen, als hij zijne gelden bij den gemeente-ontvanger moet storten.

De *Voorz* gelooft, dat het zaak is denzelfden dag te behouden. Er is wel zekere tusschentijd noodig, maar het kan toch op één dag gebeuren, hetgeen in het belang der regelmatigheid in de boeken wenschelijk is.

De heer *Schuller* zegt, dat het *op* den tweeden dag moet gebeuren, en nu kunnen de subontvangers 's morgens storten en de hoofdontvanger bv. 's middags. Brengt men het echter voor den tweeden dag, dan is het gevolg, dat men het op den eersten brengt.

De heer *Pabst* zegt, dat de sub-ontvangers volgens die bepaling het regt zouden hebben op het laatste oogenblik te storten, zoodat de ontvanger aan het hoofdkantoor niet op den bepaalden tijd alles bij den gemeente-ontvanger zou kunnen brengen.

De heer *Schuller* zegt, dat men niet kan veronderstellen, dat de subontvangers zoo op hun regt zouden staan, dat als er staat: voor den 3. dag, zij het niet dan op het uiterste oogenblik zouden brengen. De Ontvanger of Kontroleur zou kunnen bepalen, dat het bv. den 2. dag ten tien uur moest gebragt worden.

De heer *Pabst* vraagt waarom de raad het nu niet zal veranderen, als het niet goed is, zoodat de ontvanger het dadelijk zou moeten veranderen?

De heer *Schuller* antwoordt, dat het dan bepaald een dag zou verschillen.

Het amendement wordt met 10 stemmen, tegen die der HH. *Schuurman*, *Bosch*, *v. Cleeff*, *Schuller*, *v. Stieum*, *Bake* en den Voorz. aangenomen, en het art. met de zes volgende goedgekeurd.

Art. 38. Bij het einde van iedere maand doen zij den Ontvanger aan het hoofdkantoor toekomen eene lijst, aanwijzende het getal der in die maand door de poorten of barrières van hun kantoor ter markt gevoerde paarden, runderen, kalveren, schapen en varkens, en in die maand aangegevene hoeveelheden en soorten van vleesch, turf en steenkolen.

De heer *Pabst* erkent, dat het noodzakelijk is van de runderen en kalveren aanteekening te doen houden; van de schapen, varkens en paarden evenwel niet, en dit berokkent der stad slechts nadeel, uithoofde van het zegel; komen 10 paarden afzonderlijk ter markt dan betalen de invoerders ƒ 2.— en daartoe wordt een zegel van ƒ 0,69 gebruikt, zoo verliest de stad door het zegel 69 cents; komen bijv. 20 wagens ieder met een varken beladen, zoo brengt dit op 0,40, en de stad gebruikt een zegel van ƒ 0,69 dus verliest de gemeente 29 cent. Het marktgeld dezer dieren kan zeer goed ter markt worden ingevorderd en voor belastingkontrole behoeven zij niet te worden opgeteekend, daar er geen belasting op rust. Spr. stelt dus voor de schapen en varkens uit dit art. te laten wegvallen, en noodigt het dagel. bestuur uit, eene verandering te maken in de invordering van het marktgeld der paarden. Het belangrijke besparing geven, dewijl deze lijks meer dan zes honderd gulden kosten

Zonder omvraag wordt het amendement heer *Pabst* aangenomen, even als de beide artikelen.

Art. 41. De Sub-Ontvangers aan de W Katharijne barrières zijn belast met het op kohieren der belasting op de honden. daartoe van den Kontroleur de beschrijving de door de opschrijving aanwezig bevonden en voor de suppletoire kohieren de lijsten aangiften ter sekretarie. De wijken F, G. ressorteren onder het kantoor aan de Weer de wijken A, B, C, D, E, K en L onder het aan de Katharijnebarrière.

De heer *Pabst* stelt voor dit art. als ... laten vervallen, daar het bestuur zal wel meê belast zal worden, en dit niet in de ... behoeft te worden opgenomen.

Met 14 stemmen tegen die der HH. ... *Boer* wordt het art. verworpen.

De instruktie wordt nu in haar geheel ... meene stemmen aangenomen, en de verg. ... uiteen.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH en